CONCEPT-RAPPORTAGE
HAALBAARHEIDSONDERZOEK
BINNENSPORTACCOMMODATIES RUURLO

CONCEPT

gemeente Berkelland

m3v advies & management

LEESWIJZER

INHOUD BLZ.

	Samenvatting		3-4
1.	**Inleiding**		
	1.1	Aanleiding	5
	1.2	Proces	5-6
	1.3	Rapportage	6
2.	**Sport in Berkelland**		
	2.1	Sportbeleid inBerkelland	7-8
	2.2	Sportdeelname Ruurlo; verenigingen en leden	8-9
3.	**Voorzieningen binnensportaccommodaties**		
	3.1	Huidige voorzieningen binnensport	10-11
	3.2	Sporthal 't Rikkenhage	11-13
	3.3	Gymzaal Schoolstraat	13-14
	3.4	Conclusieshuidige voorzieningen en gebruik	14-16
4.	**Toekomstige behoefte**		
	4.1	Ruimtebehoefte primair onderwijs	17-18
	4.2	Ruimtebehoefte sportverenigingen	18-19
	4.3	Conclusies toekomstige ruimtebehoefte	19-20
5.	**Scenario's binnensportaccommodaties**		
	5.1	Scenario 1: Sporthal	21-22
	5.2	Scenario 2: Sporthal + aanbouw gymsport, gymzaal	22-23
	5.3	Scenario 3: Sporthal, gymzaal + aanbouw gymsport	23-24
6.	**Locatie-onderzoek**		
	6.1	Potentiële locaties	25-30
	6.2	Analyse locaties	30-39
	6.3	Voorkeursscenario	39-41
	6.4	Voorkeurslocatie	41-42
	6.5	Stedenbouwkundig onderzoek	42-44
7.	**Uitwerking voorkeursscenario**		
	7.1	Ruimtelijk en functioneel PvE / technisch ambitiedocument	45-46
	7.2	Investering- en exploitatiebegroting	46-47
8.	**Conclusies en aanbevelingen**		
	8.1	Conclusie en besluitvorming scenario/locatie	48

SAMENVATTING

In 2017 is er door de werkgroep binnensportaccommodaties Ruurlo tijdens de College on Tour een presentatie gehouden over de actuele situatie van de binnensport in Ruurlo. In het vervolg hierop heeft de kerngroep, bestaande uit een afvaardiging van de werkgroep en de gemeente, in een verkenning de problematieken en de toekomstige behoefte verder in beeld gebracht. Op basis van deze verkenning zijn er een aantal mogelijke scenario's opgesteld met als doelstelling de binnensportaccommodaties in Ruurlo toekomstbestendig te maken. Deze verkenning heeft geleid tot de bestuurlijke keuze van de gemeente Berkelland om deze scenario's verder te onderzoeken. Een belangrijk onderdeel in het verdere onderzoek vormde de keuze voor één van deze mogelijke scenario's en de locatiekeuze. In het voorliggende rapport zijn de scenario's en de mogelijke locaties verder uitgewerkt evenals een globale uitwerking van de investering en exploitatie van een dergelijke voorziening.

Op basis van het onderzoek en diverse overleggen die er gevoerd zijn met de kerngroep, gemeente en de diverse verenigingen rondom de mogelijke scenario's is het advies om een sporthal te realiseren die bestaat uit een vloeroppervlak van totaal 28 x 64 meter (bestaande uit vier zaaldelen). Daarnaast blijft de gymzaal aan de Schoolstraat, nabij de Kerst Zwartschool, vooralsnog gehandhaafd. Met deze nieuwe sportvoorziening voldoet Ruurlo aan de toekomstige behoefte van de diverse sportverenigingen, daarnaast wordt de capaciteit van de gymzaal ook ingezet voor RGV.

Een dergelijke voorziening vraagt, inclusief alle benodigde ruimtes als berging, kleed- en wasruimtes, horeca, verkeersruimtes en overige ruimtes een ruimtebudget van 3.245 m² BVO.Enkele onderdelen hiervan (bv. onderdeel horecavoorzieningen) kunnen evt. op een verdieping gerealiseerd worden zodat er rekening moet worden gehouden met een voetprint van zo'n 3.000 m². Voor wat betreft het parkeren dient er rekening gehouden te worden met een benodigd aantal van 81 parkeerplaatsen[1] en een oppervlak van circa 2.025 m².

De te verwachten investering bedraagt circa € 7,1 miljoen inclusief de bijkomende kosten en BTW voor een sporthal van circa 3.245 m² BVO. Op basis van de klokuurvergoedingen vanuit het onderwijs en de structurele verhuur aan sportverenigingen levert dit op jaarbasis een verwachte huuropbrengst op van circa € 106.620. In totaal betreffen de minimale verwachte uitgaven op basis van de gemiddelde kapitaallasten en de exploitatielasten wat betreft onderhoud, schoonmaak en de energiehuishouding circa € 462.145. Wanneer de inkomsten en de uitgaven (excl. kosten beheer en inkomsten horeca) naast elkaar gezet worden en de kapitaallasten (€ 251.220) niet meegenomen worden levert dit op basis van de huidige berekeningen een tekort op van € 104.305. De huidige exploitatiebijdrage aan Stichting Zwembad Ruurlo betreft daarnaast € 60.000.

[1]De huidige norm volgens de Verordening van de gemeente Berkelland is 2,5 parkeerplaats per 100 m² BVO.

Op basis van het locatieonderzoek is de locatie Nieuwe Weg als voorkeurslocatie naar voren gekomen. Op deze locatie vindt er een centralisering van de binnen- en buitensport plaats. Tevens is deze locatie centraal gelegen in Ruurlo. Gezien het ruimtebudget is het van belang om de nieuwe sportvoorziening deels te situeren op de huidige aanwezige voetbalvelden. Gezien deze gewenste ligging en de woningbouw in de omgeving is er een stedenbouwkundig onderzoek uitgevoerd.

TOEVOEGEN + eindconclusie.

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Na een succesvolle afronding van de privatisering van de buitensport is de gemeente Berkelland aan de slag gegaan met de vernieuwing van de binnensportaccommodaties. In de kern Ruurlo gaat het om de sporthal 't Rikkenhage (bouwjaar 1978) en gymzaal Schoolstraat (bouwjaar 1958), beiden inmiddels 40 jaar en ouder. In juli 2017 is er door de werkgroep binnensportaccommodaties Ruurlo (een afvaardiging van de huidige gebruikers) een presentatie gehouden tijdens de 'College on Tour' over de actuele situatie van 'hun' binnensportaccommodaties. In het vervolg op deze presentatie heeft de kerngroep[2], bestaande uit een afvaardiging van de werkgroep en de gemeente, een plan van aanpak opgesteld met als doelstelling de binnensportaccommodaties in Ruurlo toekomstbestendig te maken wat betreft kwaliteit, kwantiteit, beheersbaarheid en duurzaamheid. Hiertoe heeft de kerngroep een verkenning uitgevoerd om inzicht te krijgen en geven in het actuele beeld van het onderhoud en de huidige en toekomstige behoefte aan binnensport. In deze verkenning werden knelpunten geconstateerd met betrekking tot het gebruik, de functionaliteit en maatvoering, de staat van onderhoud en exploitatie en de gevolgen hiervan voor de sportverenigingen.

Op basis van deze verkenning is geconcludeerd dat de sporthal en de gymzaal weliswaar goed zijn onderhouden, maar kwalitatief en kwantitatief niet meer voldoen aan de huidige sporttechnische eisen. Om te komen tot verbetering heeft de kerngroep meerdere mogelijke oplossingsscenario's voorgesteld, die door de werkgroep en de kerngroep zijn besproken. Dit heeft geleid tot een drietal voorkeursscenario's met een zekere prioritering. Belangrijk hierin is de afweging of een investering in de bestaande accommodaties rendabel is in relatie tot de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid (de gemeente wil in 2030 energieneutraal zijn).

Door middel van het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek, in nauwe samenwerking met de kerngroep, naar de optimalisering van de binnensportaccommodaties in de kern Ruurlo kan er een keuze gemaakt worden om te komen tot een toekomstgerichte en toekomstbestendige voorzieningenstructuur voor de binnensport en het bewegingsonderwijs in Ruurlo.

1.2 PROCES

In de afgelopen periode is in samenwerking met de kerngroep – bestaande uit een vertegenwoordiging van de sportverenigingen, scholen, exploitant en de gemeente - het onderzoek uitgevoerd. In een aantal interactieve werkbijeenkomsten met de kerngroep zijn de verschillende scenario's besproken. Hierbij is gekeken naar de ruimtebehoefte van de diverse verenigingen en het bewegingsonderwijs. Daarnaast zijn er kaders en uitgangspunten voor de mogelijke locaties vastgesteld. Op basis van deze kaders en uitgangspunten zijn de mogelijke scenario's en de mogelijke locaties in beeld gebracht en besproken met de kerngroep. Ook is er

[2]De kerngroep bestaat uit een vertegenwoordiging vanuit de sport (volleybalvereniging en RGV)m Stichting Zwembad Ruurlo, het onderwijs en de gemeente.

gesproken met een verkeers- en stedenbouwkundige van de gemeente om te kijken naar de ruimtelijke inpasbaarheid en de infrastructurele mogelijkheden bij de verschillende scenario's en locaties. Daarnaast zijn de diverse (sport)verenigingen op de hoogte gehouden van de voortgang van het onderzoek. Gezien het vraagstuk rondom het scenario om wel of geen specifieke ruimte te realiseren voor de RGV (gymvereniging) is er een regionaal overleg geïnitieerd en heeft de RGV extra interne overleggen gevoerd om het capaciteitsvraagstuk helder in beeld te krijgen. Tevens is de verantwoordelijke wethouder regelmatig geïnformeerd over de voortgang van het onderzoek.

Om te komen tot een zorgvuldige en weloverwogen keuze voor een voorkeursscenario, is er specifiek gekeken naar de ruimtemogelijkheden en ruimtebehoefte waarbinnen de nieuwe voorziening gerealiseerd zou kunnen worden. Om te komen tot een voorkeurslocatie zijn de verschillende locaties in beeld gebracht en onderzocht op verschillende aspecten als: ruimtelijke inpasbaarheid, ligging, infrastructuur en haalbaarheid. De resultaten van het onderzoek naar de verschillende scenario's en locaties zijn uitvoerig besproken in de kerngroep, waarna de kerngroep een advies over een voorkeursscenario en voorkeurslocatie heeft vastgesteld.

1.3 RAPPORTAGE

In deze rapportage wordt verslag gedaan van het haalbaarheidsonderzoek ten behoeve van de optimalisering van de binnensportaccommodaties in de kern Ruurlo en de uitkomst daarvan. Op basis van de inventarisatie, beoordeling, analyse van alle in beeld gebrachte scenario's en locatiesis er een voorkeursscenario en -locatieuit het onderzoek naar voren gekomen. In januari 2019 heeft de kerngroep een advies uitgebracht met betrekking tot een voorkeursscenario en -locatie. De portefeuillehouder van de gemeente Berkellandzal aan de hand van het advies van de kerngroep het College een voorstel voorleggen over het voorkeursscenario en – locatie voor de optimalisering van de binnensportvoorzieningen in Ruurlo en het verdere proces.

2. SPORT IN RUURLO

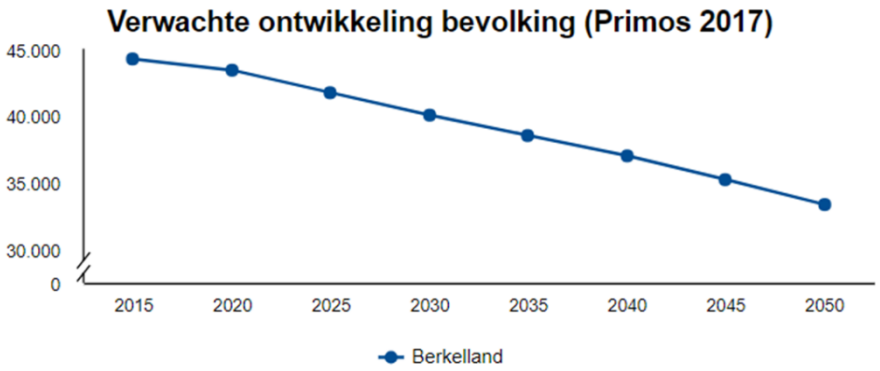
2.1 SPORTBELEID IN BERKELLAND

De gemeente Berkelland bestaat uit leefbare, vitale kernen en een aantrekkelijk buitengebied. Volgens de door het Rijk opgestelde Leefbaarometer hoort Berkelland bij de meest leefbare gebieden van Nederland.Het College van B&W stelt het behoud van leefbaarheid als centrale opgave, rekening houdend met de demografische verandering. Die opgave is door de gemeente uitgewerkt in het programma Demografische Ontwikkelingen, dat streeft naar vitale en leefbare kernen, nu en in de toekomst. Om de leefbaarheid op peil te houden zal geïnvesteerd moeten worden in kwaliteit en vitaliteit van de dorpen, in de voorzieningen, het verenigingsleven, in de gebouwen en de openbare ruimte.

'Samen aan de slag voor een vitale en leefbare gemeente Berkelland'

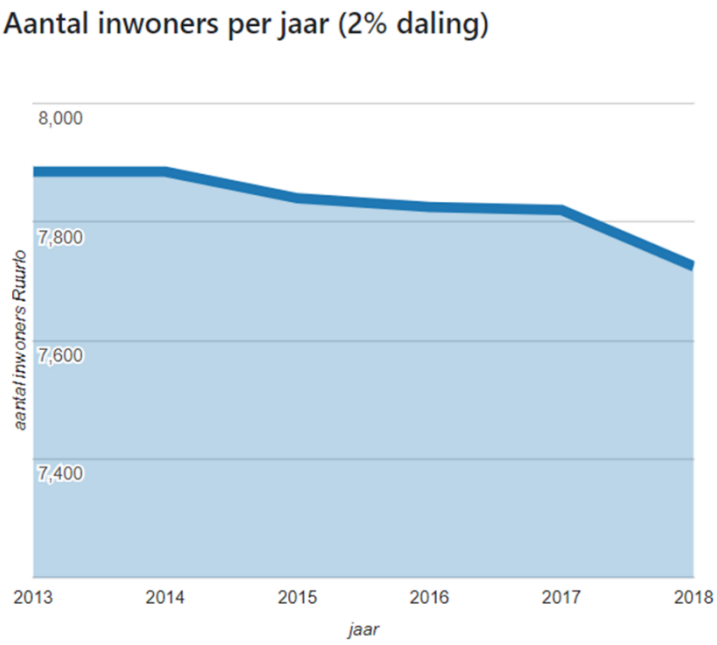
De gemeente Berkelland wil ook in de toekomst een kwalitatief sterke voorzieningenstructuur en een goede ruimtelijke kwaliteit van de centra van de dorpen behouden.Verenigingen dragen bij aan de leefbaarheid doordat ze de sociale cohesie en de verbinding onderling in het dorp versterken. Er zijn veel verenigingen in Berkelland en het verenigingsleven bloeit, hiervan is ook sprake in de kern Ruurlo. Wel is de verwachting dat het aantal leden bij verschillende typen verenigingen in de komende jaren verder terug zal lopen. Vooral het aantal jeugdleden zal naar verwachting teruglopen, terwijl het aantal oudere leden nog een tijdlang zal toenemen. Deze vergrijzing heeft gevolgen voor het sportaanbod, dat ook meer ingericht moet worden op de wensen en mogelijkheden van ouderen. Jongeren willen tegenwoordig minder verplichtingen en meer keuzevrijheid en flexibiliteit. Steeds meer mensen zijn op zoek naar zelfregie in het moment van sporten en waar en met wie er wordt gesport. Sportbeoefening vindt dus steeds vaker plaats in ongeorganiseerd verband.
Bron: Rapportage sport 2018 (Sociaal en Cultureel Planbureau)

De gemeente Berkelland heeft geen specifiek sportbeleid. Sport is integraal als doel en middel verweven in diverse programma's. De gemeente zet zich in als faciliterende overheid, op de inzet van combinatiefunctionarissen, op clustering van activiteiten voor een optimale exploitatie en verzelfstandiging van gemeentelijke sportaccommodaties. De gemeente Berkelland heeft in de uitvoeringsagenda acties staan om de effecten die de demografische verandering met zich meebrengt zo positief en optimaal mogelijk te begeleiden. Met als belangrijkste doel investeren in kwaliteit en ruimte om zo, ook met het oog op de demografische verandering, de leefbaarheid in de kernen en het buitengebied in de toekomst goed te houden.In onderstaand figuur is de demografische ontwikkeling te zien van de gemeente Berkelland.

Figuur 1: Verwachte ontwikkeling bevolking Gemeente Berkelland. Bron: Primos 2017

Er zijn geen recente gegevens bekend van de demografische ontwikkeling in de kern Ruurlo. Wanneer er gekeken wordt naar de ontwikkeling van de afgelopen jaren in de kern Ruurlo geeft dit het volgende beeld. Hierbij is te zien dat er een daling is van 2 % in het aantal inwoners.

Figuur 2: Aantal inwoners Ruurlo, 2013-2018. Bron: allecijfers.nl

2.2 SPORTDEELNAME RUURLO: VERENIGINGEN EN LEDEN

In Ruurlo zijn verschillende sportverenigingen die gebruik maken van de binnensportaccommodaties. De werkgroep sport heeft in een eerder stadium de ledenaantallen in kaart gebracht van de afgelopen jaren (vanaf 2014). Hierin is te zien dat de RGV (gymsportvereniging) eerst een lichte groei had, maar vanaf 2015 een daling laat zien in ledenaantallen. RGV blijft wel de grootste verenigingen in de kern Ruurlo. De overige verenigingen zijn stabiel in ledenaantallen.In onderstaand overzicht zijn de sportverenigingen weergegeven die structureel gebruik maken van de verschillende binnensportaccommodaties in Ruurlo. Tevens zijn bij de verschillende sportverenigingen de totale ledenaantallen benoemd van de afgelopen jaren.

Sportvereniging	2014	2015	2016	2017	2018
Volleybal Tornax	192	185	194	192	186
Handbal Blauw-wit	85	79	93	88	76
BC Ruurlo (badminton)	40	43	45	49	43
Dynamic tennis	12	15	18	20	22
RGV (gymsport)	449	468	452	419	342

Figuur 3: Overzicht totale ledenaantallen

3. VOORZIENINGENBINNENSPORTACCOMMODATIES

3.1 HUIDIGE VOORZIENINGEN BINNENSPORT

Ruurlo kent twee binnensportaccommodaties bestaande uit sporthal 't Rikkenhage en de gymzaal aan de Schoolstraat (nabij de Kerst Zwartschool). Beide accommodaties zijn op leeftijd en in een eerdere verkenning zijn knelpunten geconstateerd met betrekking tot het gebruik, de functionaliteit en maatvoering, de staat van onderhoud en exploitatie en de gevolgen hiervan voor de sportverenigingen.In onderstaande overzichtskaart is de ligging weergegeven van de tweebinnensportvoorzieningen in de kern Ruurlo.

Figuur 4: Overzichtskaart binnensportvoorzieningen Ruurlo

In onderstaand overzicht is per binnensportaccommodatie weergegeven welke soort accommodatie het betreft, uit hoeveel zaaldelen de voorziening bestaat, welke afmetingen de sportvloer heeft en wie eigenaar en/of exploitant is van de accommodatie.

Naam	Soort	Zaaldeel	Afmetingen	Eigenaar	Beheer/exploitatie
't Rikkenhage	Sporthal	1	22 x 41 x 7	Gemeente	Stichting Zwembad Ruurlo
Schoolstraat	Gymzaal	1	10 x 20 x 5,5	Gemeente	Stichting Zwembad Ruurlo
Totaal		**2**	**1.102 m2 sport**		

Voor de berekening van de totaal beschikbare capaciteit per gymzaal of sporthal is uitgegaan van:

- 26 klokuren bewegingsonderwijs voor gebruik door het basisonderwijs[3]
- 63 uur aanvullende beschikbare capaciteit voor verhuur buiten de schooltijden (35 uur op doordeweekse dagen (ma-vrij 15.30-22.30 uur) en in het weekend 28 uur (zat/zon 08.30-22.30 uur, betreft 14 uur per dag).

Op basis van deze uitgangspunten kan er per zaaldeel 89 uur per week gesport worden (26 + 63).Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat deze rekenkundige benadering ook uren berekend c.q. meeneemt die moeilijker zijn om te verhuren vanwege geldende beperkingen vanuit de verschillende sportbonden m.b.t. het organiseren van wedstrijden of doordat deze uren niet geschikt zijn als trainingsdag/-avond (bv. zondagavond tot 22.30 uur). Dit blijkt ook uit de eerdere verkenning van de werkgroep sport. Gezien de grote groepen jeugd is er voornamelijk vraag naar tijden tussen 18.00-20.00 uur. De tijden van 21.00-22.30 uur zijn moeilijker te verhuren.

Hieronder worden de verschillende aanwezige binnensportvoorzieningen in de kern Ruurlo verder toegelicht.

3.2 SPORTHAL 'T RIKKENHAGE

Sporthal 't Rikkenhage is gelegen aan de Fürstenauerstraat in Ruurlo. De sporthal is centraal gelegen in de kern Ruurlo en ligt naast het Kulturhus en sportpark 't Rikkelder, waar VV Ruurlo gevestigd is.De gemeente is eigenaar van sporthal 't Rikkenhage (bouwjaar 1978). De sporthal oogt gedateerd, maar is in redelijke staat en heeft een boekwaarde van € 47.660 (per 1-1-2018). Op basis van het MJOP moet er de komende jaren (t/m 2023) voor circa € 270.000 geïnvesteerd worden voor wat betreft groot onderhoud. Dit betreft o.a. het vervangen van het voeg- en tegelwerk, vervangen dakbedekking, vernieuwen van de plafond- en wandsystemen, het vervangen van de sportvloer en het vernieuwen van de verwarmingsinstallaties. Het dagelijkse onderhoud betreft circa € 6.000 per jaar. De accommodatie voldoet niet aan de eisen van de brandveiligheid (rapport Brandweer 23 juni 2016), o.a. het firetdoekdient in de sporthal en de gangen vervangen te worden.In afwachting van de besluitvorming over de toekomst van de binnensport in Ruurlo is er goedkeuring om deze noodzakelijke aanpassingen uit te stellen tot (voorlopig) 2019.

Het beheer en de exploitatie van de sporthal wordt verzorgd door Stichting Zwembad Ruurlo. Zij ontvangen een jaarlijkse exploitatiebijdrage van de gemeente Berkelland van circa € 60.000 (2018), voor het beheer en de exploitatie van de sporthal én de gymzaal.

De sporthal bestaat uit 1 zaaldeel en is niet voorzien van een scheidingswand, de vloerafmeting betreft 22 x 41 x 7 meter. Doordat de sporthal maar uit 1 zaaldeel bestaat beperkt dit de verhuur. Daarnaast voldoet de afmeting niet meer aan de huidige sporttechnische norm voor zaalsporten en beperkt deze de functionaliteit vanwege een beperkte uitloopruimte rondom de velden. Er is,

[3]In de verordening onderwijshuisvesting wordt uitgegaan van een beschikbare capaciteit van 26 klokuren van een gymzaal voor het basisonderwijs.

ook vanuit het gebruik door de diverse verenigingen, gebrek aan voldoende bergruimte en kleedkamers.

Aan de sporthal is ook de handboogschietvereniging gehuisvest. Zij hebben een eigen ingang en oefen- en ontmoetingsruimte. De handboogschietvereniging 'De Gouden Treffer' heeft het gebouw in eigendom en eigen beheer.

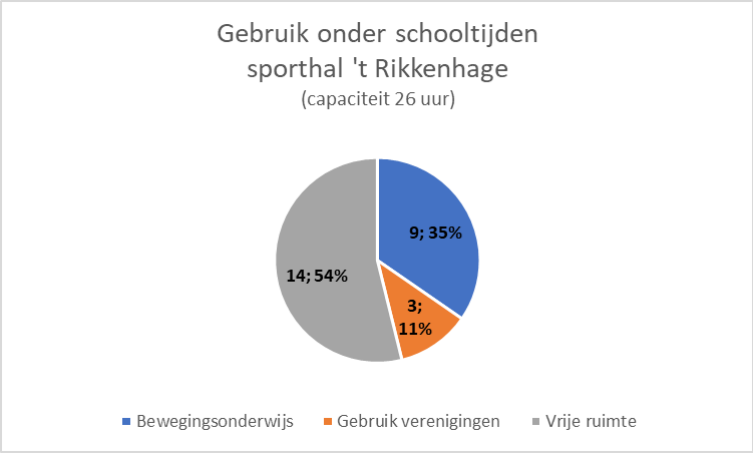
De sporthal wordt door verschillende basisscholen gebruikt voor het bewegingsonderwijs. De scholen die gebruik maken van deze zaal zijn:

- Wonderwijs
- Willibrordus
- Driesprong

De capaciteit van sporthal 't Rikkenhage voor het bewegingsonderwijs (onder schooltijd) is 26klokuren per week. De zaal kent de volgende bezetting:

- 9 klokuren per week voor 12 lessen bewegingsonderwijs (een les bewegingsonderwijs is 45 minuten);
- 3 uur verhuur per week onder schooltijden aan de gymvereniging (RGV).

In de cirkeldiagram hieronder is de bezetting van de sporthal onder schooltijden, op doordeweekse dagen weergegeven. Het bewegingsonderwijs heeft op basis van de leerlingenaantallen maar een beperkt aantal klokuren nodig (35%). De verdere verhuur onder schooltijden is niet optimaal (11%). De helft van de beschikbare capaciteit wordt niet benut onder schooltijden (54%). Deze vrije uren zitten voornamelijk op de maandag en de dinsdag- en vrijdagochtend.

Daarnaast wordt de sporthal door diverse verenigingen in Ruurlo gebruikt, hieronder is dit in een overzicht weergegeven. Het betreft hier de huidige structurele verhuur aan de diverse verenigingen.

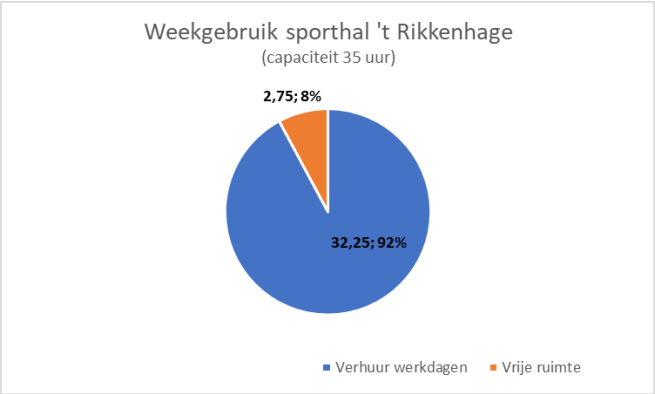
Sporthal 't Rikkenhage	uren werkdagen	uren weekend	uren totaal
Volleybal Tornax	11,75	10	**21,75**
Handbal Blauw-wit	7,25	4	**11,25**
BC Ruurlo (badminton)	3	-	**3**
Dynamic tennis	1,5	-	**1,5**
RGV (gymsport)	11,75	4,5	**16,25 (waarvan 3 uur onder schooltijd)**
Zaalvoetbal	-	3	**3**
Totaal	**35,25**	**21,5**	**56,75**

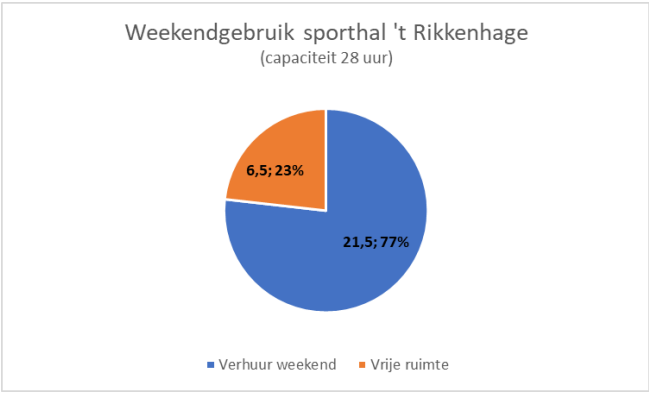
Figuur 5: Overzicht structureel gehuurde uren sportverenigingen

De capaciteit van sporthal 't Rikkenhage voor de diverse sportverenigingen (buiten de schooltijden om) is voor doordeweekse dagen 35 uur en in het weekend 28 uur (totaal 63 uur per week) uitgaande van het eerder gehanteerde uitgangspunt. De zaal kent de volgende bezetting:

- 32,25 uur (35,25 – 3) verhuur per week op doordeweekse dagen (buiten de schooltijden om);
- 21,5 uur verhuur per week in het weekend;
- Totaal 53,75 uur verhuur per week buiten schooltijden om aan de diverse sportverenigingen.

In de cirkeldiagram hieronder is de bezetting van de diverse sportverenigingen te zien voor de doordeweekse dagen als voor in het weekend. Te zien is dat de sporthal doordeweeks vrijwel volledig bezet is (92%) en er beperkte ruimte over is (8%). De vrije uren zitten verspreid over de week en er is geen sprake van gehele vrije blokken. In het weekend is er sprake van een bezetting van 77% en is er nog vrije ruimte voor 23%. Hier dient wel bij gezegd te worden dat dit de structurele verhuur betreft en de zaal ook nog incidenteel verhuur wordt voor de organisatie van toernooien/evenementen.

3.3 GYMZAAL SCHOOLSTRAAT

De gymzaal in Ruurlo is gelegen aan de Schoolstraat nabij de KerstZwartschool. De gemeente is eigenaar van de gymzaal aan de Schoolstraat (bouwjaar 1958).De gymzaal oogt gedateerd, maar is in redelijke staat en heeft een boekwaarde van € 645 (per 1-1-2018). Op basis van het MJOP moet er de komende jaren (t/m 2023) voor circa € 55.000 geïnvesteerd worden voor wat betreft groot

onderhoud. Dit betreft o.a. het schilderwerk, vervangen dakbedekking en het vernieuwen van de verwarmings- en waterinstallaties.Het dagelijkse onderhoud betreft circa € 1.600 per jaar.

Het beheer en de exploitatie van de sporthal wordt verzorgd door Stichting Zwembad Ruurlo. Zij ontvangen een jaarlijkse exploitatiebijdrage van de gemeente Berkelland van circa € 60.000 (2018) voor het beheer en de exploitatie van sporthal 't Rikkenhageén de gymzaal.

De gymzaal bestaat uit 1 zaaldeel en de vloerafmeting betreft 10 x 20 x 5,5 meter. De afmeting voldoet niet meer aan de huidige sporttechnische normen voor zaalsporten en beperkt in deze de functionaliteit vanwege een beperkte uitloopruimte rondom het veld. Hierdoor is de gymzaal ook niet in te zetten voor de diverse zaalsporten, daarnaast is door de hoogte van 5,5 meter de gymzaal niet te gebruiken voor de trampolinegroepen (minimale hoogte 7 meter) van de RGV.

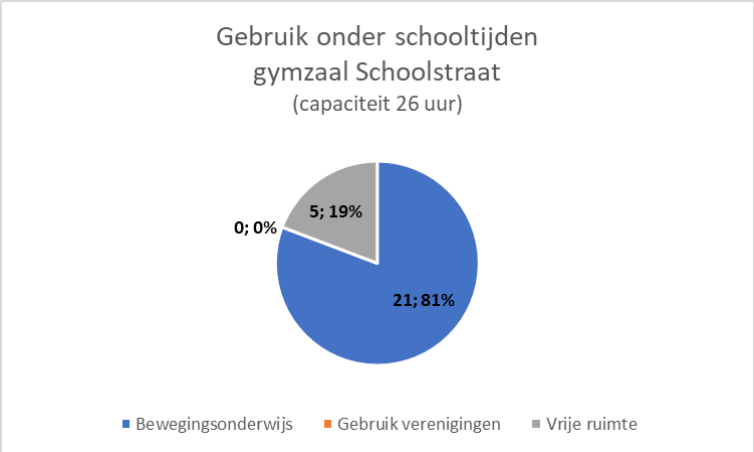
De gymzaal wordt door twee basisscholen gebruikt ten behoeve van het bewegingsonderwijs. De scholen die gebruik maken van de gymzaal zijn:

- Kerst Zwartschool
- Wonderwijs

De capaciteit van de gymzaal voor het bewegingsonderwijs (onder schooltijd) is 26klokuren per week. De zaal kent de volgende bezetting:

- 21 klokuur per week voor 28 lessen bewegingsonderwijs (een les bewegingsonderwijs is 45 minuten).

In de cirkeldiagram hieronder is de bezetting van de gymzaal onder schooltijden, op doordeweekse dagen weergegeven. Het bewegingsonderwijs heeft op basis van de leerlingenaantallen een groot deel van de gymzaal in gebruik (81%). Er vindt geen verdere verhuur plaats onder schooltijden (0%). Er is voor 19% vrije ruimte in de gymzaal.

Naast de scholen maakt gymsportvereniging RGV vrijwel volledig gebruik van de gymzaal. Ook wordt de gymzaal eenmaal per week verhuurd aan de motorsport ten behoeve van een training. Hieronder is een overzicht weergegeven met bijbehorende aantal uren verhuur.

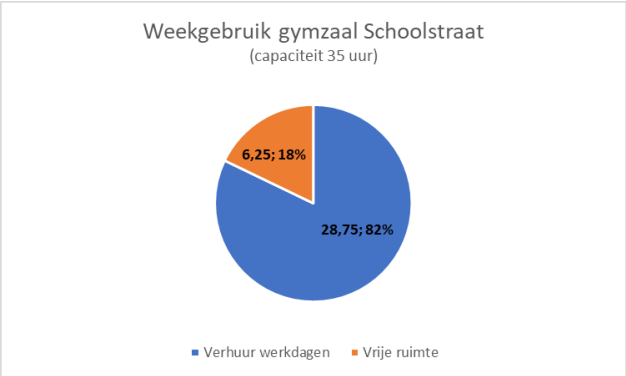
Gymzaal Schoolstraat	uren	uren	uren

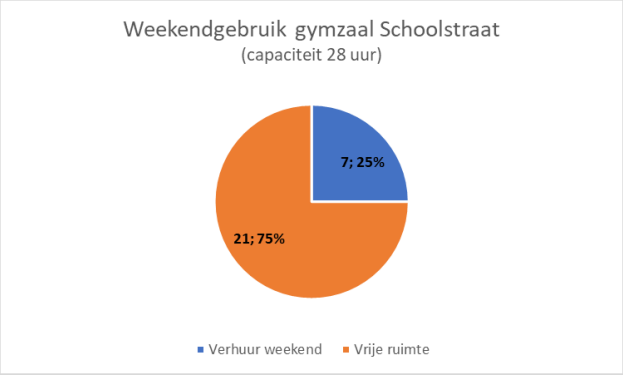
	werkdagen	weekend	totaal
RGV (gymsport)	27,5	7	**34,5**
Motorsporttraining	1,25	-	**1,25**
Totaal	**28,75**	**7**	**35,75**

De capaciteit van de gymzaal voor de diverse sportverenigingen (buiten de schooltijden om) is voor doordeweekse dagen 35 uur en in het weekend 28 uur (totaal 63 uur per week) uitgaande van het eerder gehanteerde uitgangspunt. De zaal kent de volgende bezetting:

- 28,75 uur verhuur per week op doordeweekse dagen (buiten de schooltijden om);
- 7 uur verhuur per week in het weekend;
- Totaal 35,75 uur verhuur per week buiten schooltijden om aan de diverse sportverenigingen. De grootste huurder in de gymzaal is RGV.

In de cirkeldiagram hieronder is de bezetting van de diverse sportverenigingen te zien voor de doordeweekse dagen als voor in het weekend. Te zien is dat de sporthal doordeweeks vrijwel volledig bezet is (82%) en er beperkte ruimte over is (18%). De vrije uren zitten verspreid over de week later op de avond) en er is geen sprake van gehele vrije blokken. In het weekend is er sprake van een bezetting van 25% en is er nog vrije ruimte voor 75%.

3.4 CONCLUSIESHUIDIGE VOORZIENINGEN EN GEBRUIK

Het gebruik van de binnensportaccommodaties is verschillend zowel wat betreft het gebruik door het bewegingsonderwijs als de binnensportverenigingen. De gymzaal aan de Schoolstraat is overdags vrijwel volledig bezet voor het bewegingsonderwijs. Sporthal 't Rikkenhage wordt maar beperkt gebruikt voor het bewegingsonderwijs en heeft daarnaast weinig verhuurde uren onder schooltijd aan de diverse sportverenigingen. Hierdoor heeft de sporthal op doordeweekse dagen nog uren beschikbaar voor de verhuur.
In het weekend wordt de gymzaal Schoolstraat vrijwel niet gebruikt en is sporthal 't Rikkenhage juist goed bezet. Reden hiervan is dat de diverse zaalsporten (handbal, volleybal en zaalvoetbal) voornamelijk in het weekend capaciteit nodig hebben voor competitie/wedstrijden en qua functionaliteit is de gymzaal hiervoor niet geschikt. Daarnaast is bij de sporthal ook de aanwezigheid van een tribune en horeca.

Op basis van de hiervoor beschreven informatie en de eerdere verkenning door de werkgroep sport zijn hieronder per voorziening de belangrijkste conclusies weergegeven.

Sporthal 't Rikkenhage

- Tijdens schooltijden heeft deze sporthal de nodige ruimte over voor het bewegingsonderwijs van de verschillende scholen en/of capaciteit beschikbaar voor de diverse verenigingen;
- Sporthal 't Rikkenhage wordt buiten de schooltijden op doordeweekse dagen vrijwel volledig bezet door de diverse verenigingen voor trainingen;
- Sporthal 't Rikkenhageisin de weekenden vrijwel volledig bezet door de diverse verenigingen voor competitie/wedstrijden of organisatie van toernooien/evenementen;
- Sporthal 't Rikkenhagevoldoet niet maar aan de sporttechnische normen (uitloopruimte rondom het veld, obstakels naast het speelveld). Sportverenigingen krijgen dispensatie van de sportbonden of spelen de thuiscompetitie buiten de gemeente Berkelland;
- De sporthal heeft een tekort aan bergruimte en kleedkamers;
- De sporthal is niet voorzien van een scheidingswand en is hierdoor beperkt gelijktijdig te verhuren aan verschillende verenigingen;
- Verschillende verenigingen (o.a. RGV, volleybal, badminton) vragen om meer capaciteit. Door de huidige bezetting op doordeweekse dagen is er geen extra capaciteit beschikbaar. Tevens geeft de huidige maatvoering van de sportvloer niet de mogelijkheid tot het creëren van extra velden.
- De staat van het onderhoud is gezien het bouwjaar (1978) redelijk, echter voldoet de sporthal niet aan de normen/eisen van de brandveiligheid. Hiervoor is uitstel verleend tot (voorlopig) 2019.

GymzaalSchoolstraat

- De gymzaal wordtvoor het bewegingsonderwijs van het POvrijwel volledig bezet;
- Op doordeweekse avonden is de gymzaal goed bezet, in het weekend is er veelvuldig vrije ruimte;
- Gymzaal Schoolstraat voldoet qua afmetingen (10 x 20 x 5,5) niet meer aan de huidige KVLO-normen (14 x 22 x 5,5). Hierdoor is de gymzaal beperkt in functionaliteit en gebruik ten behoeve van het bewegingsonderwijs en de diverse sportverenigingen;
- De staat van het onderhoud is gezien het bouwjaar (1958) redelijk.

Algemene conclusie:
De huidige capaciteit die doordeweeks beschikbaar is voor het bewegingsonderwijs is ruim voldoende.Wanneer er gekeken wordt naar de beschikbare uren voor de sportverenigingen is er een tekort. Uit een eerdere verkenning is gebleken dat er meer vraag is naar capaciteit en dus kan gesteld worden dat de huidige capaciteit ontoereikend is. Mede oorzaak hiervan is de beperkte functionaliteit door de afmetingen van de gymzaal en de sporthal, maar ook doordat de sporthal niet in verschillende zaaldelen is in te delen middels een scheidingswand.

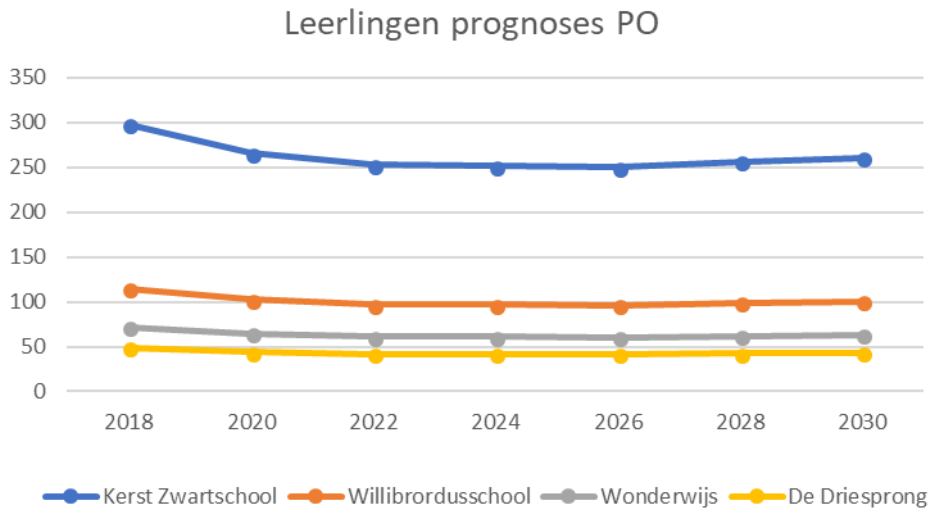
4. TOEKOMSTIGE BEHOEFTE

4.1 RUIMTEBEHOEFTE PRIMAIR ONDERWIJS

De gemeente dient te voorzien in voldoende voorzieningen voor bewegingsonderwijs voor het primair onderwijs. De hoeveelheid voorzieningen die hiervoor nodig is, is afhankelijk van het aantal leerlingen van de in Ruurlo gevestigde scholen. In Ruurlo zijn vier basisscholen gehuisvest, waaronder:

- Willibrordusschool
- Kerst Zwartschool
- Wonderwijs
- De Driesprong

In de figuur hieronder worden de leerlingenprognoses weergegeven van de verschillende scholen. In de komende 4 jaar is een (lichte) daling in leerlingenaantallen zichtbaar, vervolgens blijven de aantallen stabiel.

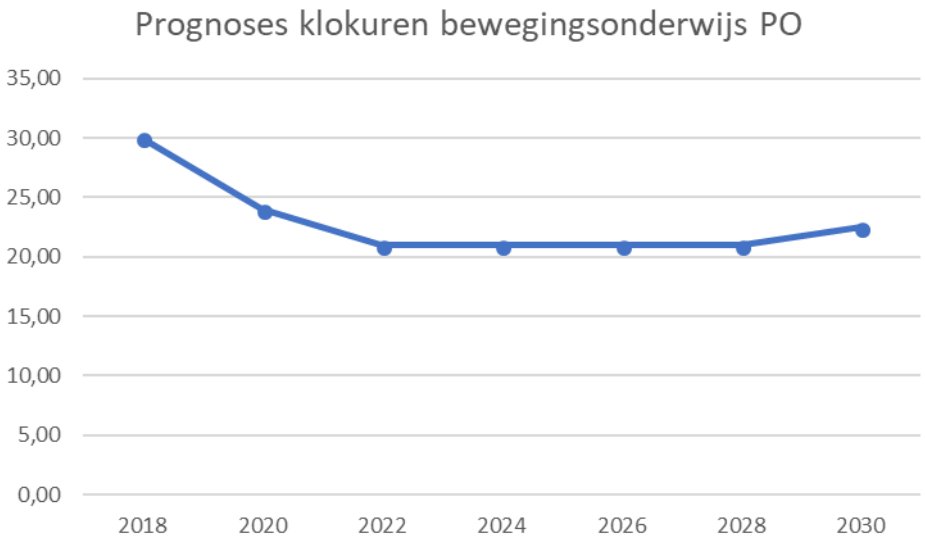

Figuur 6: Leerlingenprognoses PO

Alle vier de scholen maken momenteel gebruik van de verschillende sportvoorzieningen ten behoeve van het bewegingsonderwijs. In sporthal 't Rikkenhage vindt het bewegingsonderwijs plaats voor leerlingen van Wonderwijs (deels), Driesprong en Willibrordus. In de gymzaal aan de Schoolstraat wordt het bewegingsonderwijs verzorgd voor de leerlingen van de Kerst Zwartschool en Wonderwijs (deels).

Voor het vaststellen van de ruimtebehoefte voor het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs is het van belang om onderscheid te maken tussen de 4-5 jarigen en 6 tot 12 jarigen. Aangezien alle basisscholen beschikken over een speellokaal waar de 4-5 jarigen kunnen bewegen, is de ruimtebehoefte voor het bewegingsonderwijs alleen noodzakelijk en berekend voor de 6 t/m 12 jarigen (groepen 3 t/m 8).

De totale behoefte aan bewegingsonderwijs in het basisonderwijs is in 2018 30 klokuren per week (uitgangspunt is dat iedere groep 1,5 uur bewegingsonderwijs per week heeft). Na 2018 vindt een daling plaats waardoor er vanaf 2022 nog 21 klokuren per week voor het bewegingsonderwijs nodig zijn. Hierna is het aantal klokuren stabiel, waarbij er op langere termijn (2030) een lichte stijging zichtbaar is naar 22,50 klokuren per week. De ontwikkeling van het aantal klokuren bewegingsonderwijs is in onderstaande grafiek weergegeven.

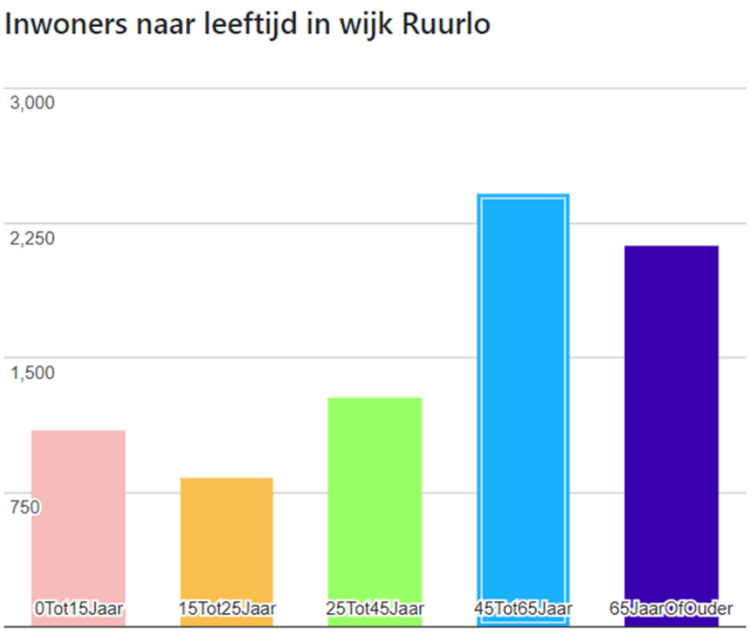

Figuur 7: Prognoses klokuren bewegingsonderwijs PO

Uitgaande van bovenstaande situatie is er voor het bewegingsonderwijs in de toekomst behoefte aan 1 zaaldeel (algemene norm is dat 1 zaaldeel 26 klokuren voor het bewegingsonderwijs PO betreft). Er kan gesteld worden dat er altijd voldoende capaciteit zal zijn voor het bewegingsonderwijs en dat de benodigde ruimtebehoefte aan binnensportaccommodatie afhankelijk is van de diverse sportverenigingen.

4.2 RUIMTEBEHOEFTE SPORTVERENIGINGEN

Landelijk is er een ontwikkeling met betrekking tot de sportdeelname in georganiseerd en ongebonden verband. Het is de verwachting dat het aantal Nederlanders dat lid is van een sportvereniging in 2030 lager zal liggen dan nu. Nederlanders willen dan vooral individueel sporten of in een zelfgeorganiseerde groep, deze trend is de laatste jaren al steeds meer zichtbaar geworden. De toename van de aantallen ouderen en niet-westerse migranten in de samenleving versterkt deze ontwikkeling. In onderstaand beeld is te zien dat in Ruurlo de groep 65 jaar of oudervrij groot is. Door de verdere toename van die leeftijdsgroep, hetgeen in Ruurloook aan de orde is, zal de sportdeelname als geheel (licht) afnemen. Ouderen en niet-westerse migranten zijn namelijk minder vaak lid van een sportvereniging dan jongeren en autochtone Nederlanders.

Figuur 8: Inwoners naar leeftijd in Ruurlo op 1 januari 2018. Bron: allecijfers.nl

De komende jaren zal door vergrijzing, migratie en het toenemende belang van de beleving van sport ook een verschuiving plaatsvinden naar andere typen sport dan de sporten die nu populair zijn of naar meer sporten overdag. De belangstelling voor meer individuele sporten of alternatieven op bestaande sporten zal toenemen. Dit zet het klassieke verenigingsleven verder onder druk, hetgeen ook hoogstwaarschijnlijk aan de orde zal zijn in Ruurlo.

Opgemerkt moet worden dat hierbij vooral een inschatting is gemaakt op basis van landelijke ontwikkelingen, lokaal kunnen er natuurlijk altijd afwijkingen plaatsvinden (o.a. vanwege een rijk en actief verenigingsleven en -beleid). Een algemeen bekend fenomeen is dat er in plattelandsgemeenten veelal een sterker verenigingsleven is dan stedelijke omgevingen.

In Ruurlo zijn verschillende sportverenigingen die gebruik maken van de huidige binnensportaccommodaties. In een eerdere verkenning van de werkgroep sport is uit de wensen en behoeften gebleken dat de diverse verenigingen extra capaciteit nodig hebben. Vanuit de diverse verenigingen is er bv. vraag naar extra capaciteit tussen 15.30 uur en 22.30 uur om extra te kunnen trainen, het opstarten van nieuwe initiatieven of het kunnen organiseren van (extra) wedstrijden/competitie. Deze wensen leiden op de korte termijn tot een toename in de vraag naar capaciteit. Wanneer er gekeken wordt naar de langere termijn en de landelijke ontwikkelingen omtrent de sportdeelnames kan er gesteld worden dat er wellicht op den duur een (lichte) afname zal zijn in de gevraagde capaciteit.

Uitgaande van bovenstaande situatie is er voor de verenigingen in de toekomst behoefte aan meer capaciteit ten opzichte van de huidige situatie. Op basis van de huidige verhuur en de toekomstige ruimtebehoefte van de diverse verenigingen kan gesteld worden dat er 3 à 4 zaaldelen benodigd zijn, die voornamelijk doordeweeks vrijwel volledig bezet zullen zijn.

4.3 CONCLUSIES TOEKOMSTIGE RUIMTEBEHOEFTE

De leerlingenprognoseslaten in de komende 4 jaareen (lichte) daling zien, vervolgens blijven de prognoses stabiel. Dit leidt tot een (lichte) afname van het aantal klokuren bewegingsonderwijs en de daarvoor benodigde ruimtebehoefte ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Hierdoor is er in de (nabije) toekomst nog maar behoefte aan 1 zaaldeel voor het bewegingsonderwijs (algemene norm is dat 1 zaaldeel 26 klokuren voor het bewegingsonderwijs PO betreft). Er zal voor het bewegingsonderwijs dus altijd voldoende capaciteit zijn, omdat de benodigde behoefte aan sportaccommodaties in Ruurlo afhankelijk is van de gevraagde capaciteit van de diverse sportverenigingen.

Met betrekking tot bovenstaande benadering moet opgemerkt worden dat de (gewenste) nabijheid voor basisscholen van voorzieningen voor het bewegingsonderwijs buiten ogenschouw is gelaten. Vanuit het bewegingsonderwijs geldt voor het primair onderwijs de aanwezigheid van een binnensportvoorziening binnen een straal van 1000 meter (hemelsbreed). Indien dit niet aan de orde is dient de gemeente zorg te dragen voor het leerlingenvervoer, wat betekent dat de gemeente te maken krijgt met structurele lasten. In de herstructurering van de binnensportaccommodaties dient dus ook rekening gehouden te worden met dit uitgangspunt. Wanneer er gekeken wordt naar de huidige locatie van beide basisscholen in Ruurlo liggen deze binnen de 1000 meter (hemelsbreed). Concentratie van de binnensportvoorzieningen kan dus betekenen dat de leerlingen van de Kerst Zwartschool (grootste school in Ruurlo) en CBS Wonderwijs te maken krijgen met een reisafstand wat ten koste gaat van de onderwijstijd (en evt. kosten met zich meebrengt ten behoeve van het leerlingenvervoer).

Op doordeweekse dagen zijn de sporthal en de gymzaal vrijwel volledig verhuurd, de uren die nog beschikbaar zijn, zijn lastig om te verhuren. Er is extra vraag naar capaciteit aan het begin van de avond en voor het organiseren van wedstrijden/competitie (bv. badminton). Op basis van het huidige gebruikersrooster en de aangegeven wensen van de verenigingen om meer uren te kunnen huren voor trainingen en/of wedstrijden kan gesteld worden dat er behoefte is aan minimaal 3 à 4 zaaldelen.Hiervan kan 1 zaaldeel evt. specifiek ingericht worden voor de RGV, waarbij er sprake kan zijn van een vaste opstelling. In deze situatie kunnen trainingsuren van diverse verenigingen uitgebreid worden (wens van o.a. RGV en Tornax). Op langere termijn kan overwogen worden om de gymzaal aan de Schoolstraat te sluiten.

Kijkend naar de ontwikkelingen rondom de sportdeelname en de demografische ontwikkeling in Ruurlo is de algemene verwachting dat het aantal leden in de toekomst van een sportvereniging gelijk zal blijven of (licht) zal dalen. De toename van het aantal ouderen zal op sportgebied vooral zichtbaar zijn in de anders georganiseerde sport of in het sporten overdag. In hoeverre de extra ruimtebehoefte die gewenst is op korte termijn door de diverse sportverenigingen ook geldt voor de langere termijn is dus de vraag. Op dat moment kan overwogen worden om de gymzaal aan de Schoolstraat te sluiten.

5. SCENARIO'S BINNENSPORTACCOMMODATIES

In een eerdere verkenning die heeft plaatsgevonden door de werkgroep sport en kerngroep zijn er verschillende scenario's opgesteld ten behoeve van de binnensportvoorzieningen in de kern Ruurlo. Drie scenario's zijn hierbij als prioritering vastgesteld. Deze scenario's worden hieronder toegelicht.

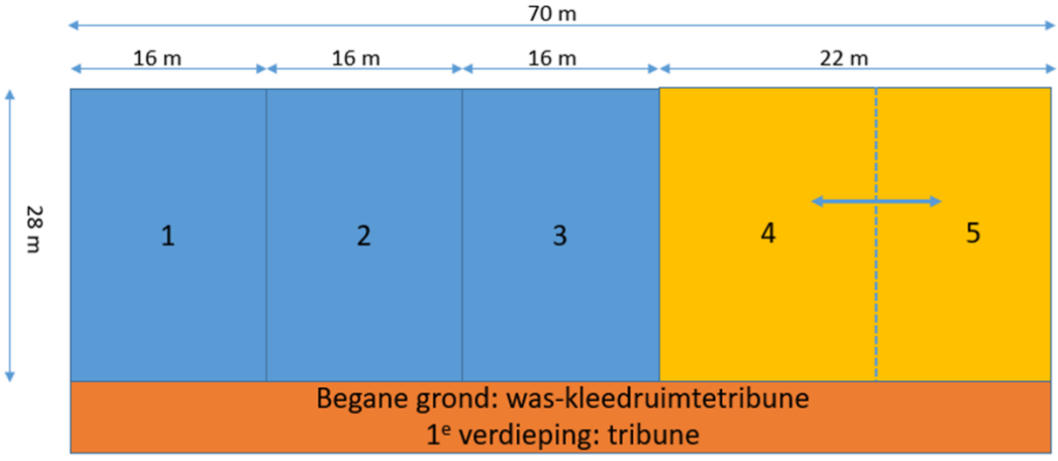
5.1 SCENARIO 1: SPORTHAL

Dit scenario is in een eerder stadium met de hoogste prioritering naar voren gekomen, destijds benoemd als scenario 7 in de 'resultaten verkenning'. In deze rapportage wordt dit scenario benoemd als scenario 1.

Bij het scenario is sprake van nieuwbouw van 1 grote sporthal. De sporthal heeft een afmeting van 28 x 70 x 9 meter. Het betreft hier 5 zaaldelen waarvan er 1 is ingericht met een gymsportinrichting. Deze gymsportinrichting kan ruimtelijk gezien op verschillende manieren ingericht worden, hieronder worden twee mogelijke opties toegelicht. Hierbij is alleen gekeken naar de ruimtelijke mogelijkheden en functionaliteit van de sportvloer. De was-kleedruimte en de tribune is als optie weergegeven, overige zaken alsberging, beheerdersruimte, EHBO, horeca etc. is hierin verder nog niet meegenomen.

Scenario 1

In figuur 7is ervan uitgegaan dat zaaldeel 4 en 5 gebruikt kunnen worden ten behoeve van de gymsport, waarbij zaaldeel 5 een vaste opstelling heeft en zaaldeel 4 flexibel is te gebruiken door ook evt. andere sportverenigingen. De pijl tussen zaaldeel 4 en 5 geeft weer dat de precieze breedte van zaaldeel 5 nog nader te bepalen is afhankelijk van de toestellen die hierin vast geplaatst dienen te worden.

Figuur 9: Sporthal scenario 1, optie 1

In onderstaand overzicht is weergegeven wat dit betekent qua functionaliteit in velden. Hierbij is grotendeels uitgegaan van de huidige beoefende sporten door de verschillende verenigingen in Ruurlo. Afhankelijk van de exacte inrichting van de belijning en breedte van zaaldeel 4 kunnen er evt. nog velden bijkomen (bv. een 5e volleybalveld en een 10e badmintonveld).

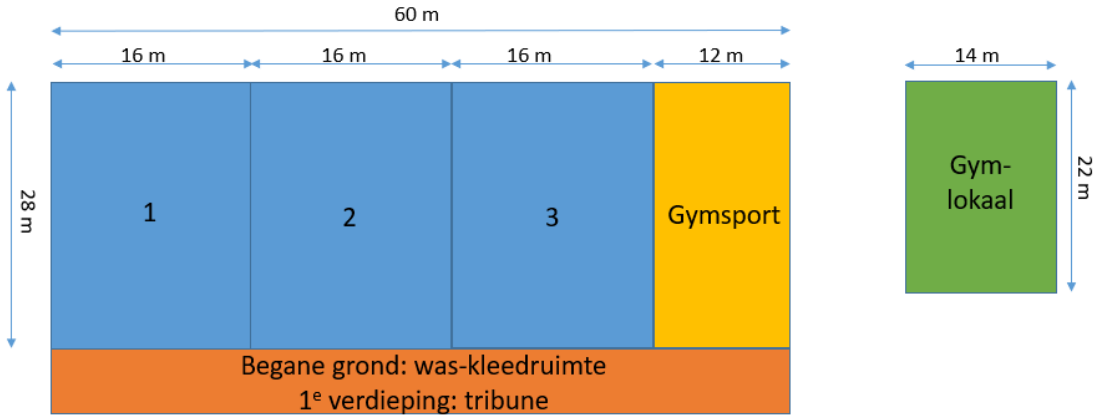
Sport	Aantal velden
Volleybal	4 volleybalvelden
Handbal	1 handbalveld (combiveld)
Badminton	9 badmintonvelden
Dynamic tennis	9 dynamic tennisvelden
Gymvereniging	1 ingerichte zaaldeel
Zaalvoetbal	1 zaalvoetbalveld (combiveld)
Basketbal	3 basketbalvelden
Combiveld	*1 combiveld (zaalvoetbal, zaalhandbal, zaalkorfbal, zaalhockey, unihockey)*

Figuur 10: Aantal sportvelden bij scenario 1

5.2 SCENARIO 2: SPORTHAL + AANBOUW GYMSPORT, GYMZAAL

Het hieronder toegelichte scenario is in de eerdere verkenning door de werkgroep en kerngroep aangemerkt als nummer 2 in de prioritering en destijds benoemd als scenario 5. In deze rapportage wordt dit scenario beschreven als scenario 2.

Bij dit scenario is sprake van nieuwbouw van een sporthal met een aanbouw voor de gymsport. Daarnaast blijft er een apart gymlokaal bestaan. De sporthal heeft een afmeting van 28 x 48 x 7 of 9 meter exclusief een aanbouw voor de gymsport. De aanbouw kan uit een recht deel bestaan van circa 12 x 28 meter. Het gymlokaal heeft een sportvloerafmeting van 14 x 22 x 5,5 meter. De afmetingen van het gymlokaal voldoen hiermee aan de huidige KVLO-norm (14 x 22 x 5,5 meter). De keuze voor een hoogte van 9 meter voor de sporthal geeft een gewenste hoogte voor o.a. het trampoline springen van de RGV en het volleybal. In totaliteit bestaat de sporthaluit 3 zaaldelen en 1 deel is de aanbouw voor de gymsport. Daarnaast bestaat het gymlokaal uit 1 zaaldeel die overdag ingezet kan worden ten behoeve van het bewegingsonderwijs en in de avonden en weekend voor de diverse verenigingen. In onderstaand figuur is de indelingqua sportvloer weergegeven. Er is bij de sportvloer een rechte aanbouw (circa 12 x 28 meter) voor de gymsport waarin een vaste opstelling kan staan. Eris alleen gekeken naar de ruimtelijke mogelijkheden en functionaliteit van de sportvloer. De was-kleedruimte en de tribune is als optie weergegeven, overige zaken als berging, beheerdersruimte, EHBO, horeca etc. is hierin verder nog niet meegenomen.

Figuur 11: Sporthal + aanbouw gymsport, gymlokaal

Wanneer voor dit scenario wordt gekozen levert dat de volgende functionaliteiten op wat betreft het aantal sportvelden:

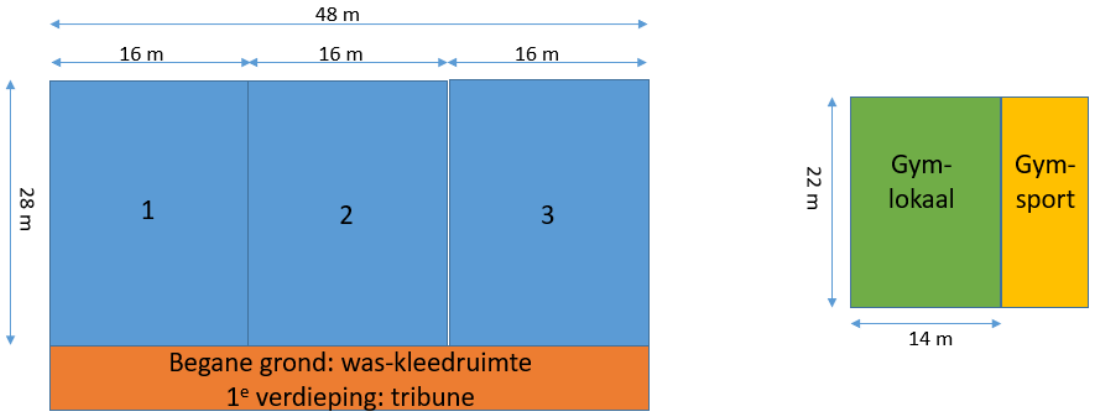
Sport	Aantal velden
Volleybal	4 volleybalvelden
Handbal	1 handbalveld (combiveld)
Badminton	9 badmintonvelden
Dynamic tennis	9 dynamic tennisvelden
Gymvereniging	1 ingerichte rechte aanbouw
Zaalvoetbal	1 zaalvoetbalveld (combiveld)
Basketbal	3 basketbalvelden
Combiveld	*1 combiveld (zaalvoetbal, zaalhandbal, zaalkorfbal, zaalhockey, unihockey)*

Figuur 12: Aantal sportvelden bij scenario 2

5.3 SCENARIO 3: SPORTHAL, GYMZAAL + AANBOUW GYMSPORT

Scenario 3 is in de eerdere verkenning door de werkgroep en kerngroep als 3e prioritering vastgesteld en is in de rapportage 'resultaten verkenning' benoemd als scenario 4. In deze rapportage wordt dit scenario beschreven als scenario 3.

Dit scenario bestaat uit een sporthal en daarnaast een gymzaal waaraan een aanbouw voor de gymsport is gevestigd. De sporthal heeft een afmeting van 28 x 48 x 7 meter en is in 3 zaaldelen in te delen. Het gymlokaal heeft een sportvloerafmeting van 14 x 22 x 5,5 meter en heeft daarnaast een aanbouw voor de gymsport. De afmetingen van het gymlokaal voldoen hiermee aan de huidige KVLO-norm (14 x 22 x 5,5 meter). Het gymlokaal bestaat uit 1 zaaldeel die overdag ingezet kan worden ten behoeve van het bewegingsonderwijs en in de avonden en weekend voor de diverse sportverenigingen. In onderstaand figuur is de indeling qua sportvloer weergegeven. Er is voor de aanbouw gymsport gekozen voor een aanbouw waarin een vaste opstelling staat. Er is alleen gekeken naar de ruimtelijke mogelijkheden en functionaliteit van de sportvloer. De was-kleedruimte en de tribune is als optie weergegeven, overige zaken als berging, beheerdersruimte, EHBO, horeca etc. is hierin verder nog niet meegenomen.

Figuur 13: Sporthal, gymlokaal+ aanbouw gymsport

In onderstaand overzicht is weergegeven wat dit betekent voor wat betreft de functionaliteit.

Sport	Aantal velden
Volleybal	4 volleybalvelden
Handbal	1 handbalveld (combiveld)
Badminton	9 badmintonvelden
Dynamic tennis	9 dynamic tennisvelden
Gymvereniging	1 ingerichte aanbouw
Zaalvoetbal	1 zaalvoetbalveld (combiveld)
Basketbal	3 basketbalvelden
Combiveld	*1 combiveld (zaalvoetbal, zaalhandbal, zaalkorfbal, zaalhockey, unihockey)*

Figuur 14: Aantal sportvelden bij scenario 3

6. LOCATIE-ONDERZOEK

6.1 POTENTIËLE LOCATIES

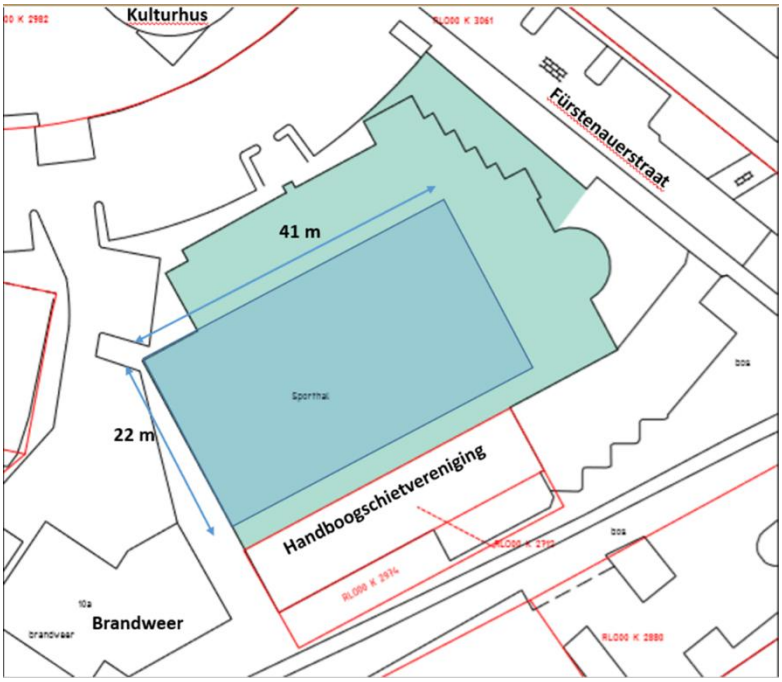
Binnen de kerngroep is er gekeken naar mogelijke locaties in Ruurlo om een nieuwe sportvoorziening te kunnen realiseren. Onderstaande locaties zijn hierbij naar voren gekomen, daarnaast zijn er bij verschillende locaties vraagstukken die beantwoord dienen te worden. Sommige vraagstukken gelden voor meerdere locaties (bijvoorbeeld ruimtelijke mogelijkheden), het algemene vraagstuk is of de locatie haalbaar is voor elk van de eerder beschreven scenario's.

Huidige locatie van sporthal 't Rikkenhage
Gezien de aanwezigheid van de huidige sporthal is deze locatie geschikt voor ontwikkeling van een nieuwe sportvoorziening. Daarnaast heeft de locatie al de goede bestemming. Door de centrale ligging in de kern Ruurlo en de ligging nabij sportpark 't Rikkelder is deze locatie gunstig gelegen.

Vraagstukken die bij deze locatie aan de orde zijn:

- Is deze locatie ruimtelijk gezien groot genoeg voor realisering van de verschillende scenario's?
- Kan de Fürstenauerstraat infrastructureel aangepast worden om meer ruimte te creëren voor de nieuwe sportvoorziening?
- Wat betekent realiseringop deze locatie voor de aanwezige handboogschietvereniging?

Hieronder is een situatieschets weergegeven van de huidige situatie, de afmetingen van de huidige sportvloer zijn hierin expliciet weergegeven. In het overige groene vlak eromheen bevinden zich de kleedkamers, bergingen, horeca en overige aanwezige ruimtes.

Figuur 15: Situatieschets sporthal 't Rikkenhage

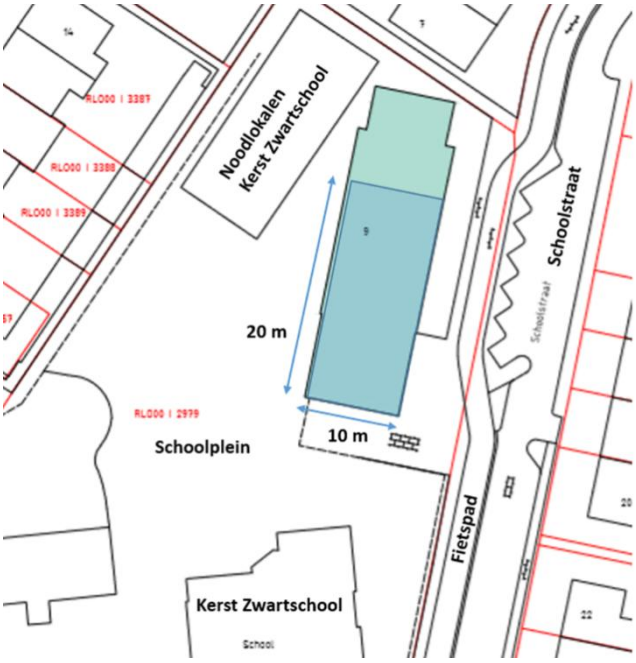
Huidige locatie gymlokaal aan de Schoolstraat, nabij de Kerst Zwartschool

In scenario 2 en 3 is sprake van een aparte gymzaal (met evt. gymsportvoorziening bij scenario 3). Gezien de aanwezigheid van het huidige gymlokaal op deze locatie is ontwikkeling van een evt. nieuw gymlokaal voor scenario 2 en 3 wellicht mogelijk op deze locatie. Tevens is het gelegen bij de Kerst Zwartschool wat voor de afstand voor de basisschool naar de gymzaal ten behoeve van het bewegingsonderwijs gunstig is.

Vraagstukken die bij deze locatie aan de orde zijn:

- Is deze locatie ruimtelijk gezien groot genoeg voor realisering vaneen nieuwe gymzaal (scenario 2) en/of voor een nieuwe gymzaal met een aanbouw gymsport (scenario3)?
- In een eerder stadium is gesproken om evt. vervangende nieuwbouw voor de Kerst Zwartschool te realiseren nabij de Willibrordusschool aan de Nieuwe Weg. Wat is de status van deze ontwikkeling? Op welke termijn wordt er gedacht aan vervangende nieuwbouw voor de Kerst Zwartschool en welke locatie heeft het schoolbestuur hierbij in gedachten?

Hieronder is een situatieschets weergegeven van de huidige situatie, het oppervlak van de huidige sportvloer zijn hierin expliciet weergegeven. In het overige groene vlak eromheen bevinden zich de kleedkamers, bergingen en overige aanwezige ruimtes.

Figuur 16: Situatieschets gymzaal Schoolstraat

Ontwikkellocaties aan de Nieuwe Weg

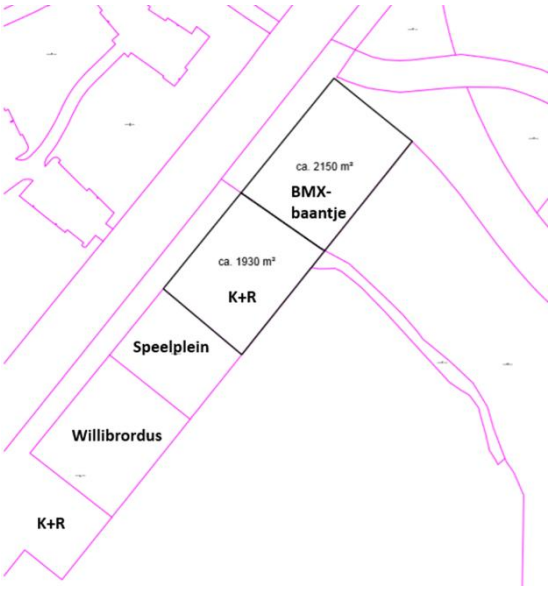
De gemeente heeft in een eerder stadium twee locaties aan de Nieuwe Weg (ten noorden van de Willibrordusschool) aangemerkt als ontwikkellocaties. Ontwikkeling op deze locaties moet verder onderzocht worden, maar behoort wellicht tot de mogelijkheden.

Vraagstukken die bij deze locaties aan de orde zijn:

- Zijn de twee ontwikkellocaties ruimtelijk gezien groot genoeg voor realisering van de verschillende scenario's?

- Op één van de twee ontwikkellocaties is een BMX-baan aanwezig. Welke afspraken zijn hierover vastgelegd en in hoeverre kan dit het proces vertragen?
- Wat betekent ontwikkeling op deze mogelijke locaties voor het verkeer? Zijn deze locaties verkeerskundig gunstig gelegen?
- In een eerder stadium is gesproken over evt. vervangende nieuwbouw voor de Kerst Zwartschool op één van deze ontwikkellocaties, wat is de status van deze ontwikkeling?

Hieronder is een kadastrale kaart weergegeven van de ontwikkellocatie.

Figuur 17: Kadastrale kaart ontwikkellocatie

Locatie bij zwembad De Meene

Rondomzwembad De Meene ligt de nodige ruimte (parkeren/buitenruimte/groen) om evt. her te ontwikkelen ten behoeve van een nieuwe sportvoorziening. Tevens is de huidige exploitant van de sporthal Stichting Zwembad Ruurlo. Door clustering van de sportvoorzieningen kan dit wellicht voordelen opleveren.

Vraagstukken die bij deze locatie aan de orde zijn:

- Is de locatie ruimtelijk gezien groot genoeg voor realisering van de verschillende scenario's?
- Wat betekent evt. ontwikkeling op deze locatie voor de omgeving/wijk (o.a. de woningen gelegen aande Vlierbes en Braam)?
- Wat betekent ontwikkeling op deze mogelijke locatie voor het verkeer? Is deze locatie verkeerskundig gunstig gelegen? Welke infrastructurele aanpassingen zijn er op deze locatie noodzakelijk?
- Levert ontwikkeling op deze locatie en dus clustering van de voorzieningen van de exploitant meer voordelen op dan een keuze voor een andere locatie?

Hieronder is een overzichtsfoto weergegeven van de locatie.

Figuur 18: Overzichtsfoto locatie zwembad De Meene

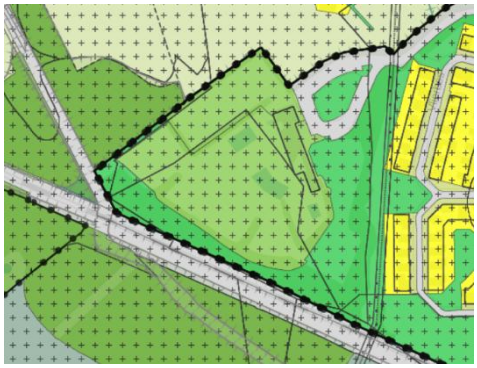
Door de kerngroep zijn daarnaast onderstaande locaties ook besproken. Het betreft hier de volgende locaties:

Locaties aan Vordenseweg

Er is gesproken over de mogelijkheden aan beide zijden van de Vordenseweg (gelegen aan de N312). Vanwege nieuwe ontwikkelingen of bijzonder erfgoed zijn deze locaties geen optie om verder te onderzoeken.

Weilanden ten westen van Loolaan

Het betreft hier de weilanden gelegen ten westen van de Loolaan bij het zwembad en de tennisbanen (ten noordoosten van de tennisbanen). Deze locatie valt net buiten de kern Ruurlo in het groene buitengebied. Provincies hanteren dat inbreiding binnen de kern altijd voor uitbreiding gaat, uitbreiding in het groene buitengebied is alleen aan de orde wanneer er geen enkele inbreidingslocatie is. Kijkend naar de verschillende potentiële locaties binnen de kern zijn deze mogelijkheden voor ontwikkeling er wel. Op basis van deze informatie is de locatie aan de Loolaan geen verdere optie om te onderzoeken.

Figuur 19: Ruimtelijk plan rondom Loolaan

Naast het overleg met de kerngroep is er ook een overleg geweest met een verkeerskundige en een stedenbouwkundige van de gemeente om te kijken welke evt. andere mogelijke locaties in Ruurlo aanwezig zijn voor ontwikkeling van een nieuwe sportvoorziening.

Locatie aan Rondweg Oost
Bij het overleg kwam naar voren dat een locatie aan de Rondweg Oost (langs de N315) verkeerskundig niet ideaal is, omdat de locatie minder goed bereikbaar is en er geen extra aftakking gemaakt wordt op de N315. Daarnaast zijn de percelen gelegen aan de Rondweg Oost (langs de N315) bestemd voor woningbouw. Deze locatie behoort dan ook niet tot de mogelijkheden voor de realisatie van een nieuwe sportvoorziening.

Groene gebied rondom Leusinkbrink (ten noorden van sportpark 't Rikkelder)
Het groene gebied rondom Leusinkbrink ten noorden van sportpark 't Rikkelder heeft de bestemming woningbouw, de ontwikkeling hiervan is al gestart en bevindt zich in een beginstadium. Ontwikkeling in dit groene gebied behoort dus niet tot de mogelijkheden.

Locatie bij industrie-bedrijventerrein
Een andere mogelijke locatie is bij/rondom het industrie-/bedrijventerrein aan de zuidzijde van Ruurlo. Deze is verkeerskundig goed bereikbaar. Echter wordt er gesteld dat deze locatie aan de rand van Ruurlo ligt en vanuit sociale veiligheid niet wenselijk is. Tevens betekent dit voor het bewegingsonderwijs en het vervoer er naar toe het e.e.a.

Op basis van bovenstaande informatie zal voor de onderstaande locaties verder onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn voor ontwikkeling van de verschillende scenario's.

A. Huidige locatie sporthal 't Rikkenhage
B. Huidige locatie gymlokaal aan de Schoolstraat, nabij de Kerst Zwartschool
C. Ontwikkellocatie aan de Nieuwe Weg
D. Locatie bij zwembad De Meene

Op onderstaande overzichtsfoto zijn de verschillende locaties weergegeven. Daarnaast zijn de bestaande basisscholen in Ruurlo weergegeven.

1. Kerst Zwartschool
2. Daltonschool Willibrordusschool
3. CBS Wonderwijs
4. OBS De Driesprong (ligt in het buitengebied, ten zuiden van de kern)

Figuur 20: Overzicht locaties en basisscholen

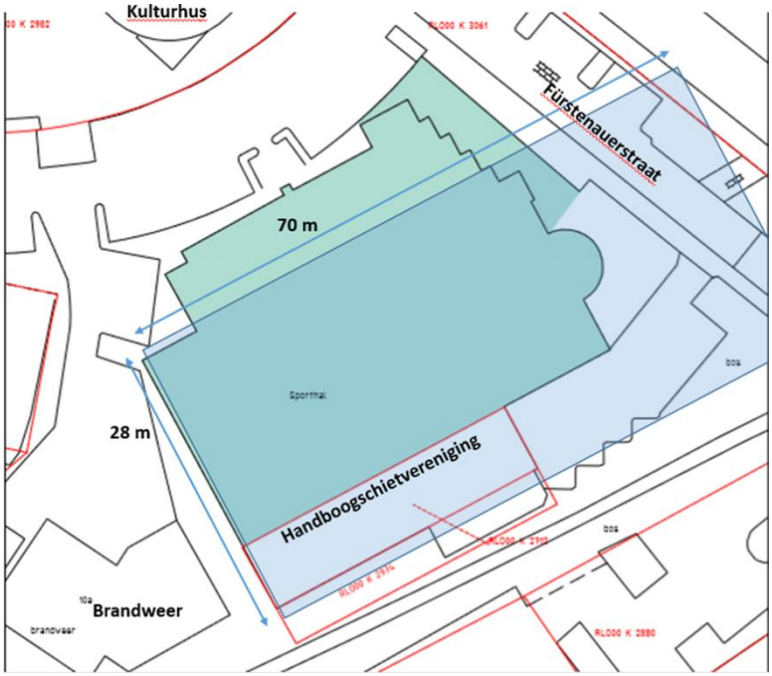
6.2 ANALYSE LOCATIES

Bij de verschillende locaties moet er gekeken worden naarruimtelijke, functionele, technische, financiële en kwaliteitsaspecten. Aspecten als eigendom, bestemming, ligging, infrastructuur, en veiligheidzijn hierbij van belang. Op basis van het onderzoek, overleg met de kerngroep en met een verkeerskundige en stedenbouwkundige zijn onderstaande bevindingen per locatie naar voren gekomen.

A. Huidige locatie Sporthal 't Rikkenhage

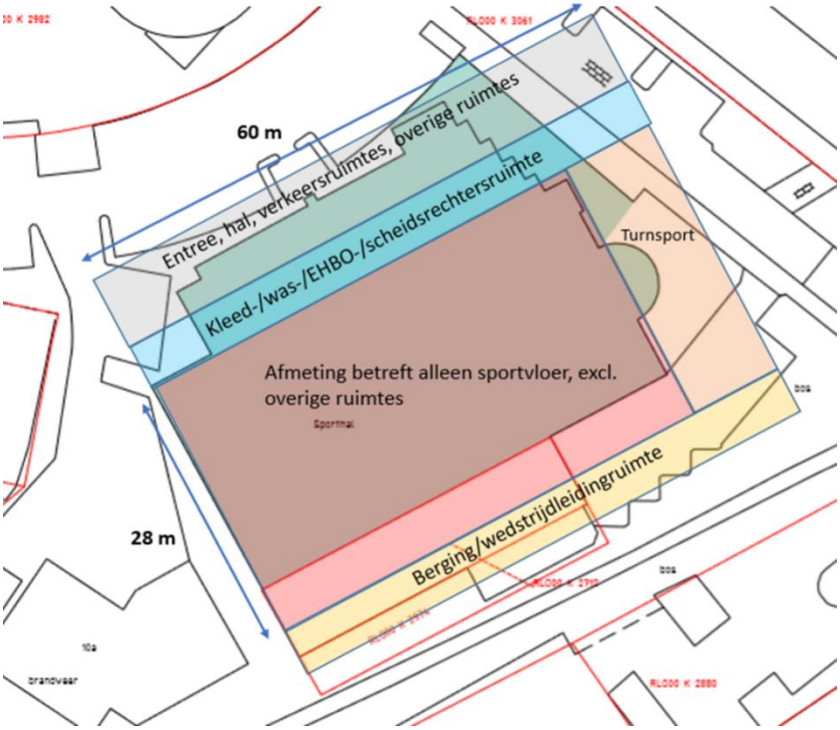
- De locatie is al in eigendom van de gemeente en heeft de juiste bestemming. Bestemmingsplanwijziging m.b.t. de bouwhoogte kan bij een keuze voor deze locatie aan de orde zijn.
- Het verleggen van de Fürstenauerstraat om ruimte te creëren voor de sporthal behoort niet tot de mogelijkheid vanwege de aanwezige kabels en leidingen die in de grond liggen.
- De inmiddels al aanwezige parkeerplekken worden tijdens weekenden veelvuldig gebruikt. Er dient rekening gehouden te worden dat er ook ruimte rondom de nieuwe sportvoorziening moet zijn voor voldoende parkeerplaatsen volgens de huidige norm (2,5 parkeerplaatsen per 100 m² BVO). Uitgaande van circa 3.000-3.500 m2 BVO betekent dit dat er circa 80 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden. Over het algemeen is de norm 25m² per parkeerplaats, in totaal betreft het dan circa 2.000m².In een later stadium kan gekeken worden in welke mate er daadwerkelijk parkeerplaatsen gerealiseerd dienen te worden en/of er van de huidige parkeerplaatsen gebruik gemaakt kan worden. E.e.a. ook afhankelijk van de gekozen locatie.

- Met de bouw moet rekening gehouden worden met een afstand van circa 4 à 5 meter van de weg af (bv. zoals de bouwlijn van het Kulturhus).
- Nadeel van deze locatie is dat er tijdens de realisering van de nieuwbouw een oplossing gevonden moet worden voor de verhuur aan de diverse sportverenigingen.
- Wanneer gekozen wordt voor scenario 1 (grote sporthal) krijg je onderstaand beeld. Hierbij is te zien dat dit scenario ruimtelijk gezien niet past op de huidige locatie vansporthal 't Rikkenhage. Het vlak wat weergegeven is met afmetingen betreft alleen de sportvloer exclusief de andere benodigde ruimtes (horeca, kleedkamers, verkeersruimtes, bergingen etc.). Op basis van alleen de sportvloer is al te zien dat dit scenario niet haalbaar is op deze locatie.

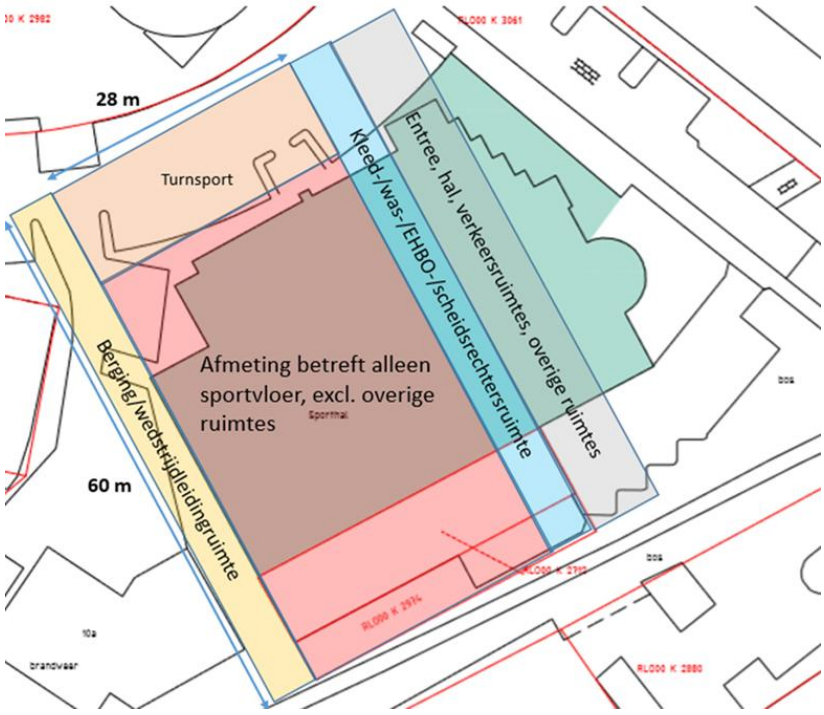
Figuur 21: Situering sporthal bij scenario 1

- In onderstaand figuur is de situatie weergegeven van de sportvloer inclusief aanbouw gymsport (28 x 60 meter) met daarnaast de overige benodigde ruimtes (in verhouding). De benodigde ruimte voor parkeren is hier nog niet in meegenomen. In dit scenario dient er voor de handboogschietvereniging een oplossing gevonden te worden. Zichtbaar is datdit scenarioruimtelijke beperkingen geeft op de huidige locatie van sporthal 't Rikkenhage en dus niet haalbaar is op deze locatie.

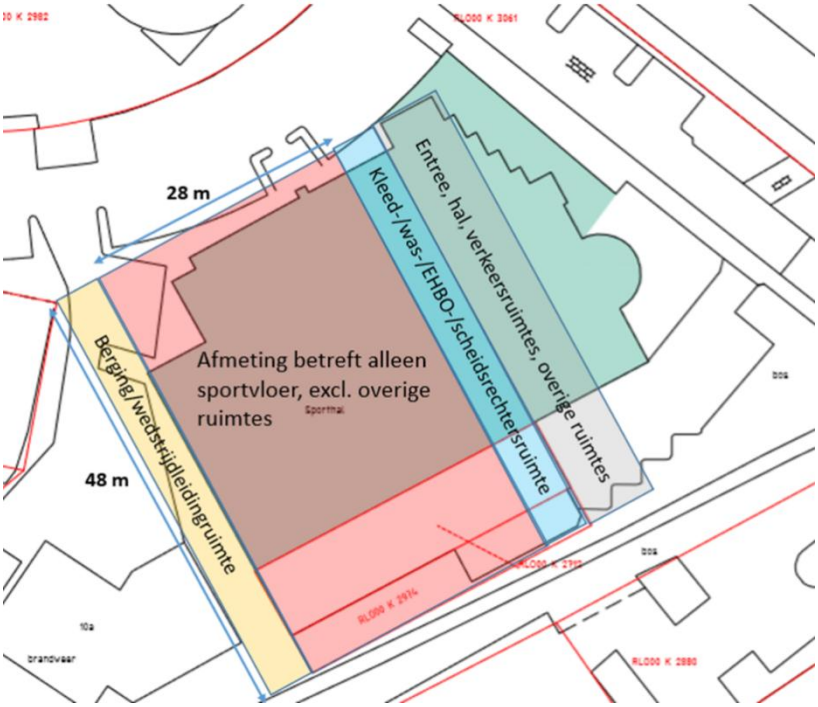
Figuur 22: Situering sporthal bij scenario 2

- Het behoort tot de mogelijkheden om naast bovenstaande situatieschets de nieuwe voorziening een kwartslag te draaien en de huidige parkeerplaatsen voor het Kulturhus en de sporthal te gebruiken als bouwvlak. Het is mogelijk om de parkeerplaatsen en het straatje tussen de Fürstenauerstraat en de Nieuwe Weg her in te richten. Ook in die situatie dient er een oplossing gevonden te worden voor de handboogschietvereniging. Desondanks is te zien dat er sprake blijft van ruimtelijke beperkingen en dat het scenario op deze locatie niet te realiseren is.

Figuur 23: Situering sporthal scenario 2

- Scenario 3, waarbij sprake is van een sportvloer van 28 X 48 meter (excl. overige ruimtes) en een apart gymlokaal met aanbouw gymsport, is wat betreft de sporthal incl. de benodigde ruimteswaarschijnlijk mogelijk op deze locatie. Echter wanneer er ook rekening gehouden wordt met de extra benodigde ruimte voor het parkeren zal dit scenario op deze locatie ook lastig te realiseren zijn. Ook in dit scenario dient er voor de handboogschietvereniging een oplossing gevonden te worden.

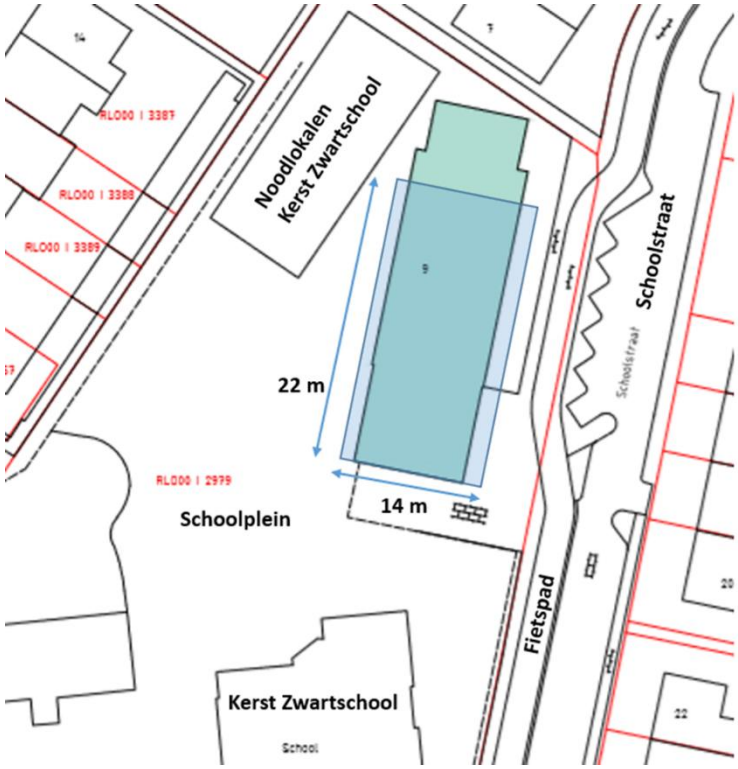
Figuur 24: Situering sporthal scenario 3

Algemene conclusie: Op deze locatie geven alle scenario's ruimtelijke beperkingen en de sportvoorziening is op deze locatie dan ook niet te realiseren, ongeacht welk voorkeursscenario naar voren komt. Daarnaast is er op deze locatie bij elk scenario sprake van dat er een andere oplossing gevonden moet worden voor de handboogschietvereniging gezien de ruimte die benodigd is voor de sportvoorziening.

B. Huidige locatie gymlokaal aan de Schoolstraat, nabij de Kerst Zwartschool

- Deze locatie komt alleen in beeld bij scenario 2 of 3. Bij een keuze voor scenario 2 of 3 dient er op de locatie van het huidige gymlokaal aan de Schoolstraat ook een nieuwe binnensportvoorziening te komen. Bij scenario 2 betreft dit alleen een gymlokaal en bij scenario 3 betreft dit een gymlokaal met een aanbouw voor de gymsport. In onderstaand beeld is te zien dat de locatie de ruimtelijke mogelijkheden heeft tot realisatie van een nieuw gymlokaal. Wanneer op deze locatie ook voorzien moet worden in een aanbouw gymsport (scenario 3) geeft dit ruimtelijke beperkingen. De verwachting is dat de huidige noodlokalen van de Kerst Zwartschool nog minimaal 5 jaar zullen blijven staan. De realisatie van een gymlokaal met aanbouw gymsport (scenario 3) is op deze locatie dus

niet mogelijk. Onderstaand beeld laat de mogelijkheden zien wat betreft de realisatie van een gymlokaal, exclusief de aanbouw gymsport (scenario 2). Het vlak wat weergegeven is met afmetingen betreft alleen de sportvloer exclusief de andere benodigde ruimtes (kleed- en wasruimtes, verkeersruimtes, berging etc.).

Figuur 24: Situering gymzaal bij scenario 2 en 3 (excl. gymsportvoorziening) bij Schoolstraat

- Er moet rekening mee gehouden worden dat de Kerst Zwartschool op termijn plannen heeft voor renovatie of vervangende nieuwbouw. Hierbij is in eerdere overleggen ook gesproken over vervangende nieuwbouw op een andere locatie dan de huidige locatie van de school. Het schoolbestuur heeft aangegeven dat deze planvorming in een beginstadium is en hiervan sprake zal zijn over circa 10 jaar. Ontwikkelen van een nieuw gymlokaal op deze locatieis, gezien de toekomstige ontwikkelingen rondom de Kerst Zwartschool, dus niet verstandig. Behoud van het huidige gymlokaal met het noodzakelijke onderhoud en aanpassingen ten aanzien van de brandveiligheid is een prima oplossing. Wanneer hiervoor gekozen wordt kan de Kerst Zwartschool het gymlokaal blijven gebruiken voor het bewegingsonderwijs en is scenario 1 geen optie meer. In dat geval is er zaalcapaciteit beschikbaar in het gymlokaal en hoeft er niet 1 grote sportvoorziening elders gerealiseerd te worden.
- Een keuze voor scenario 3 op termijn op deze locatie, zou betekenen dat de gymsportvereniging (RGV) geen beschikking heeft over een ontmoetingsruimte/horeca, gezien deze gerealiseerd wordt bij de sporthal. De kerngroep acht dit onverstandig en uit gesprekken met de RGV is gebleken dat dit geen wenselijke situatie is.

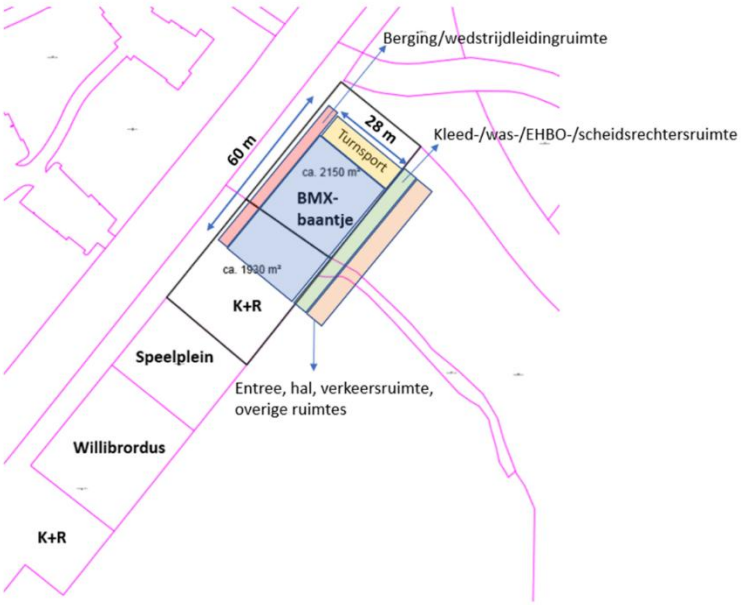
Algemene conclusie:
Gezien de huidige ruimtelijke mogelijkheden op deze locatie is het niet haalbaar om een

aanbouw voor de gymsport te realiseren.Hiermee komt scenario 3 te vervallen.

Gezien de ontwikkelingen rondom de Kerst Zwartschool is het verstandig om voorlopig het huidige gymlokaal aan de Schoolstraat te behouden en in stand te houden. Het gymlokaal kan dan gebruikt worden voor het bewegingsonderwijs en evt. voor de diverse verenigingen. Dit betekent dat er capaciteit blijft bestaan in een aparte sportvoorziening naast de aanwezige sporthal.

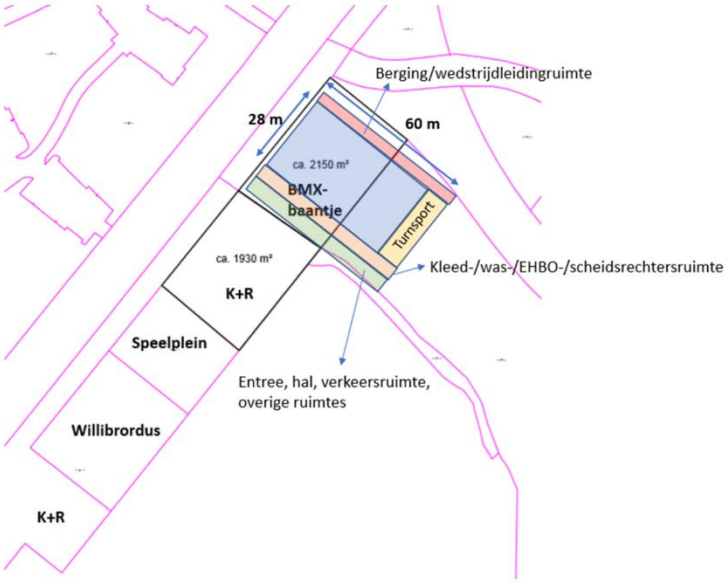
C. Ontwikkellocatie aan de Nieuwe Weg

- Vraagstuk voor deze locatie is of de twee ontwikkellocaties groot genoeg zijn, voornamelijk of deze locatie niet te smal is. De afmeting van deze twee percelen samen is circa 98 x 37 meter. Doordat de locatie lang, maar smal is, geeft dit beperkingen wat betreft de scenario's.In de verschillende scenario's is een breedte van circa 40 à 45 meter nodig. In onderstaand figuur is te zien dat realisatie op de twee ontwikkellocaties qua breedteruimtelijke beperkingen geeft en hierdoor dus niet mogelijk is.

Figuur 25: Situering bij Nieuwe Weg, optie 1

- In onderstaand figuur wordt de sporthal deels gesitueerd op het huidige achterste trainingsveld van de voetbalvereniging (VV Ruurlo). Dit geeft ruimtelijk gezien de beste mogelijkheden. De exacte situering van de sporthal is hierbij nader te bepalen. In onderstaand beeld geldt dat de aangegeven vlakken in verhouding zijn t.o.v. de kadastrale kaart. In deze situatie betekent het wel dat er overleg gevoerd moet worden met de voetbalvereniging, wat uiteindelijk vertraging in het proces kan betekenen en wellicht kostenverhogend werkt.

Figuur 26: Situering bij Nieuwe Weg, optie 2

- Wanneer op de ontwikkellocaties gerealiseerd gaat worden isdoor de verkeerskundige van de gemeente aangegeven dat de Kiss + Ride aan de noordzijde van de Willibrordusschool als ingang gebruikt dient te worden, zodat infrastructureel weinig aangepast hoeft te worden.Verkeerskundig gezien is deze locatie t.o.v. de N315 goed bereikbaar.
- Het deels situeren van de nieuwe sporthal op de voetbalvelden biedt verkeerskundig meer ruimte bij de ingang via de K&R. Echter het perceel ten noorden van de ontwikkellocaties/voetbalvelden (rondom Leusinkbrink) is bestemd voor woningbouw, hiervoor loopt de vergunningenaanvraag inmiddels. Ruimtelijk gezien (qua grootte) is deze locatie wellicht de beste plek, echter vanuit stedenbouwkundig oogpunt is het plaatsen van een sporthal op deze locatie dus minder wenselijk, ook ten opzichte van de aanwezige gebouwen/ruimtes eromheen. Keuze voor deze locatie als voorkeurslocatie vraagt een stedenbouwkundig onderzoek.
- Het voordeel van ontwikkelen op deze locatie is dat de huidige sporthal tijdens de bouw van de nieuwe sportvoorziening gebruikt kan blijven worden. De huidige locatie van sporthal 't Rikkenhage kan dan op den duur wellicht als locatie dienen voor de vervangende nieuwbouw van de Kerst Zwartschool. Op dat moment zou dan bekeken kunnen worden of een herbouw van het huidige gymlokaal (aan de Schoolstraat) van belang is op de nieuwe locatie van de Kerst Zwartschool of dat volstaat met het gebruik van de sporthal voor het gehele bewegingsonderwijs in Ruurlo.
- De aanwezige BMX-baan (crossbaan) is uit een burgerinitiatief ontstaan en ligt er sinds 2016. In de beschikking die destijds is opgesteld staat duidelijk vermeld dat het perceel mogelijk op termijn (tussen de 3 en 10 jaar) noodzakelijk is voor andere doeleinden. Men is dus op de hoogte van de mogelijke ontwikkeling op deze locatie. Dit hoeft geen verdere belemmering te geven in het proces.

D. Locatie bij zwembad De Meene

- Ruimtelijk gezien is er voldoende ruimte om de verschillende scenario's op deze locatie te realiseren. De mogelijke ruimte die hiervoor benut kan worden is in onderstaand beeld weergegeven. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het aangegeven vlak bij benadering is en alleen een indicatie geeft van de mogelijke situering.

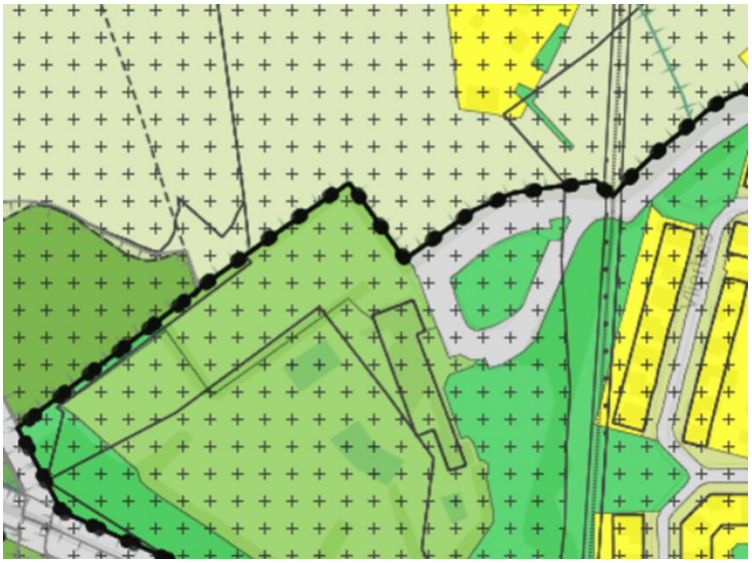

Figuur 27: Situering bij zwembad De Meene

- Verkeerskundig gezien is deze locatie niet wenselijk aangezien de verkeerstroom dan door de woonwijk komt te lopen. Mogelijkheden tot een andere ontsluiting is niet aan de orde.
- De locatie ligt t.o.v. de kern Ruurlo aan de rand, waardoor er geen centrale ligging meer is in de kern t.a.v. de nieuwe sportvoorziening. Tevens betekent dit meer verkeersstromen binnen de kern Ruurlo. Daarnaast is de ligging van de locatie vanuit sociale veiligheid geen wenselijke locatie.
- Bij keuze voor deze locatie vindt er geen centralisering plaats van de binnen- en buitensport (voetbal). Wel kan er een koppeling plaatsvinden tussen tennis en zwemmen.
- Infrastructurele aanpassingen aan de Loolaan (betreft alleen de weg richting het zwembad), bijvoorbeeld ten behoeve van het parkeren, is mogelijk. Ook een herinrichting op het (verkeers)plein voor het zwembad behoort tot de mogelijkheden.
- Keuze voor deze locatie heeft ook consequenties voor het leerlingenvervoer en de nabijheid van gymlokalen voor de scholen ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Bij scenario 1 zullen alle scholen extra reistijd krijgen wat ten koste gaat van de onderwijstijd en vervoerskosten met zich meebrengt. Gezien de aantallen leerlingen die dan verplaatst moeten worden is dit geen wenselijke situatie. Wanneer gekozen wordt voor scenario 2 of 3 blijft er een apart gymlokaal bestaan waar het bewegingsonderwijs (deels) kan plaatsvinden. Er is dan dus nog steeds sprake van reistijd voor enkele scholen. Tevens kan

er ook hierbij sprake zijn van kosten wat betreft het leerlingenvervoer (norm is dat de afstand tussen een basisschool en een gymlokaal maximaal 1000 meter mag zijn).

- In onderstaand figuur is te zien dat het huidige bestemmingsplan 'groen' is. Wanneer voor deze locatie wordt gekozen dient er een bestemmingsplanwijziging plaats te vinden.

Figuur 28: Ruimtelijk plan locatie zwembad De Meene

- Gezien de aanwezige woningen aan de oostzijde van deze locatie (o.a. de woningen gelegen aan de Vlierbes en Braam) is het risico op planschade aanwezig. Tevens kan de wijziging van het bestemmingsplan hierdoor vertraging opleveren in het proces.

6.3 VOORKEURSSCENARIO

De resultaten van het onderzoek naar de mogelijke scenario's zijn besproken in de kerngroep. De diverse voor- en nadelen, kansen en (on-)mogelijkheden zijn hierbij onderzocht en besproken.

Kijkend naar alle informatie gedurende dit onderzoek is de kerngroep van mening dat:

- **Scenario 1, en;**
- **Scenario 3**

geen optie zijn als voorkeursscenario. Hieronder zal toegelicht worden waarom deze twee scenario's niet tot het voorkeursscenario behoren.

Bij scenario 3 (sporthal, gymlokaal met aanbouw gymsport) wordt de gymsportvoorziening en (deels) het gymlokaal vrijwel de gehele week gehuurd door de gymsportvereniging (RGV) en daarnaast zullen er regelmatig wedstrijden worden georganiseerd. Gezien het grote aantal verhuurde uren (RGV is de grootste vereniging van Ruurlo) en de wedstrijden is het ontbreken van een ontmoetingsruimte/horecavoorziening bij dit scenario onwenselijk. Daarnaast is het verstandig, gezien de ontwikkelingen met betrekking tot evt. nieuwbouw of renovatie op termijn van de Kerst Zwartschool, het huidige gymlokaal aan de Schoolstraat intact te houden. In de

huidige situatie is een aanbouw van de gymsport ruimtelijk gezien niet mogelijk. Hierdoor behoort scenario 3 niet tot het voorkeursscenario.

Gezien bovenstaand benoemde planvorming rondom de huisvesting van de Kerst Zwartschool is het verstandig om het huidige gymlokaal bij de Kerst Zwartschool in gebruik te houden ten behoeve van het bewegingsonderwijs voor de basisscholen. Wanneer de Kerst Zwartschool uiteindelijk op de huidige locatie zal blijven is het verstandig om tegen die tijd het gymlokaal nieuw te bouwen bij de school, mede omdat de Kerst Zwartschool de grootste school in Ruurlo is. Door de instandhouding van het gymlokaal is scenario 1, waarbij er sprake is van 1 grote sporthal, geen verdere optie, omdat er daarmee een overcapaciteit wordt gecreëerd.

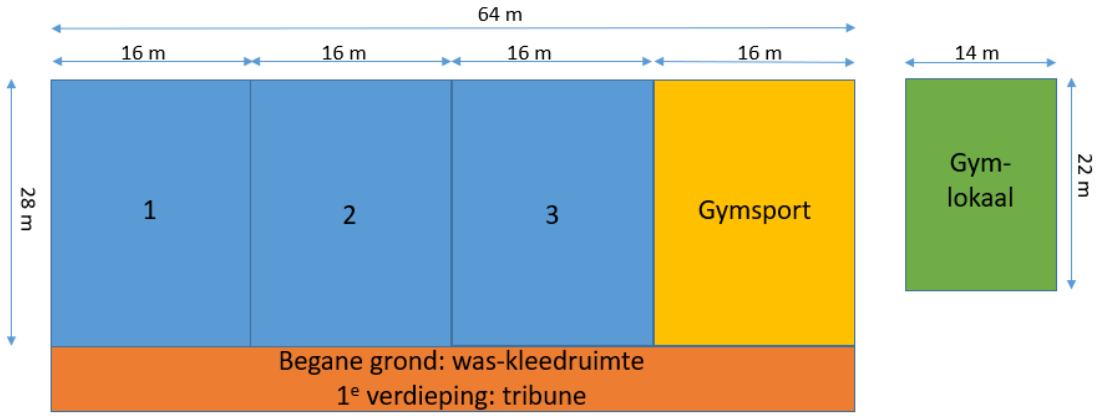
De kerngroep is van mening dat:

- **Scenario 2**

het voorkeursscenario is. Ruimtelijk gezien is dit scenario op de mogelijke locaties het beste te realiseren, daarnaast kan bij keuze voor dit scenario het huidige gymlokaal aan de Schoolstraat behouden blijven voor het bewegingsonderwijs van de diverse basisscholen (o.a. Kerst Zwartschool). Gezien de ontwikkelingen rondom evt. vervangende nieuwbouw van de Kerst Zwartschool is dit een verstandige keuze. Daarnaast wordt met een keuze voor dit scenario voldaan aan de vraag naar meer capaciteit en een betere functionaliteit voor de diverse verenigingen.

Tijdens het doorlopen proces is nader uitgezocht wat de benodigde capaciteit is voor de RGV. De eerder gestelde aanbouw van 12 x 28 meter voor de turnsport voldoet volgens de RGV niet aan het capaciteitsvraagstuk. Er zou door de RGV dan extra een beroep gedaan moeten worden op het derde zaaldeel, wat knelpunten met zich meebrengt t.a.v. de verhuur aan de andere sportverenigingen. Daarmee zou het capaciteitsvraagstuk niet opgelost worden. Een recht zaaldeel van 16 x 28 meter met een vaste opstelling voor de turnsport voldoet beter aan deze vraag. De gevraagde capaciteit van RGV wordt dan ingezet in dit specifiek ingerichte zaaldeel (al dan niet met vaste opstelling) en daarnaast wordt gebruik gemaakt van de gymzaal aan de Schoolstraat. Hiermee zijn de drie zaaldelen van de sporthal in te zetten voor de diverse andere sportverenigingen.

Het voorkeursscenario bestaat uit een sporthal (drie zaaldelen) van 28 x 48 meter en een apart zaaldeel ten behoeve van de gymsport van 28 x 16 meter (1 zaaldeel). Deze zaaldelen zullen in het verlengde van elkaar liggen en betreft dus minimaal 64 meter. Wat betreft de hoogte volstaat 7 meter, echter is de wens vanuit RGV 9 meter i.v.m. het trampolinespringen. Hieronder is het voorkeursscenario weergegeven:

Figuur 29: Voorkeursscenario

Scenario renovatie

Met een keuze voor een renovatie van de huidige sporthal wordt het vraagstuk rondom de extra benodigde velden en daarnaast de benodigde capaciteit in uren niet opgelost.Ook is de huidige maatvoering van de sportvloer niet meer van deze tijd en hierdoor erg gevaarlijk gezien de beperkte uitloop rondom de velden en de obstakels (geen vlakke wanden). Investeren in renovatie is hierdoor niet aan de orde, omdat dit de kwaliteit, verduurzaming, functionaliteit, veiligheid en capaciteit niet vergroot. Renovatie is daarmee niet voldoende om de bestaande knelpunten op te lossen. In deze wordt dus niet geadviseerd om de huidige sporthal 't Rikkenhage te renoveren.

Indicatie renovatiekosten toevoegen

Algemene conclusie:
Er wordt geadviseerd om voorkeursscenario 2 te realiseren, waarbij er een sporthal met vier zaaldelen wordt gerealiseerd (28 x 64 x 7) en het gymlokaal bij de Schoolstraat behouden blijft. Eén van de zaaldelen bij de nieuwe sportvoorziening is dan specifiek ingericht voor de turnsport. Op termijn kan dan overwogen worden omeen nieuw gymlokaal te bouwen wanneer de Kerst Zwartschool een nieuwe voorziening gaat realiseren.

6.4 VOORKEURSLOCATIE

Op basis van de informatie rondom de verschillende locaties zijn er diverse aspecten onderzocht en de locaties besproken op de diverse voor- en nadelen, kansen en (on-)mogelijkheden. Hieronder wordt een kort overzicht weergegeven, die later per locatie nader wordt toegelicht.

	Eigendom	Bestemming	Ruimte	Centrale ligging	Koppeling binnen-/buitensport	Afstand scholen	Verkeerskundig	Tijdelijke sportvoorziening tijdens bouw
Huidige locatie								
Zwembad De Meene								
Nieuwe Weg								

Sporthal 't Rikkenhage

De locatie van de huidige sporthal biedt geen mogelijkheden tot het realiseren van een nieuwe sportvoorziening. Scenario 1 en 2 zijn op deze locatie ruimtelijk gezien niet mogelijk en scenario 3 is niet meer van toepassing op deze locatie gezien de ontwikkelingen rondom de Kerst Zwartschool. Scenario 1 en 3 zijn daarnaast geen gewenst scenario. De locatie van de huidige sporthal biedt geen mogelijkheden tot het realiseren van een nieuwe sportvoorziening.

Renovatie van sporthal 't Rikkenhage lost het huidige capaciteitsvraagstuk, de functionaliteit, kwaliteit en de veiligheid niet op. Wat betreft renovatiekosten brengt het daarnaast hoge bedragen met zich mee, zo zal er in de komende 5 jaar (t/m 2023) € 270.000 euro geïnvesteerd moeten worden voor het groot onderhoud (naast het dagelijks onderhoud van gemiddeld circa € 6.000 per jaar) en zal er ook een flink bedrag geïnvesteerd moeten worden t.a.v. het Brandveilig maken van de sporthal en de gangen. Ook brengt het realiseren van een scheidingswand de nodige problemen en kosten met zich mee t.a.v. de dakconstructie. Tevens is de vraag in hoeverre de huidige voorziening voldoende verduurzaamd kan worden zonder dat dit hoge kosten met zich meebrengt.

Zwembad De Meene

Deze locatie behoort niet tot de mogelijke locatie voor de realisatie van een nieuwe sportvoorziening. Er zijn diverse aspecten die van negatieve invloed zijn op een keuze voor deze locatie. Ten eerste moet de verkeersstroom bij keuze voor deze locatie door de woonwijk wat vanuit verkeerskundig oogpunt binnen de gemeente als onwenselijk wordt geacht. Daarnaast ligt de locatie vrij afgelegen aan de rand van de kern Ruurlo. Dit is vanuit het aspect veiligheid niet wenselijk. Ten derde betekent een evt. keuze voor deze locatie dat er meer verkeersstromen zijn voor het bewegingsonderwijs van de diverse scholen wat ten koste gaat van onderwijstijd. Ook is er dan sprake van bijkomende kosten voor de gemeente wat betreft leerlingenvervoer omdat de afstand tussen enkele scholen (Willibrordus, Driesprong en Wonderwijs) en de gymvoorziening meer dan de norm (meer dan 1000 m) bedraagt. Vanwege bovenvermelde redenen is daarom de kerngroep van mening dat deze locatie niet mee genomen moet worden als verdere locatie voor de ontwikkeling van een nieuwe binnensportvoorziening.

Ontwikkellocatie aan de Nieuwe Weg

Op de locatie aan de Nieuwe Weg kan alleen een nieuwe sportvoorziening gerealiseerd worden wanneer ervoor gekozen wordt om deze deels te situeren op het huidige voetbalveld. Wanneer er alleen ontwikkeld kan worden op de twee percelen die aangemerkt zijn als ontwikkellocatie zal de ruimte te klein zijn om een nieuwe sportvoorziening te realiseren. Gezien de woningbouwontwikkeling ten noorden van deze ontwikkellocatie en de omvang van de nieuwe sportvoorziening is een stedenbouwkundig onderzoek voor deze locatie gewenst.

Algemene conclusie:
Er wordt geadviseerd om voorkeursscenario 2 te realiseren aan de locatie aan de Nieuwe Weg, waarbij deze deels gesitueerd wordt op het aanwezige voetbalveld. Hierbij komt er een sporthal van 28 x 64 x 7 met een zaaldeel welke specifiek ingericht is voor de RGV (al dan niet met vaste opstelling). Daarnaast blijft het huidige gymlokaal aan de Schoolstraat behouden. Op termijn kan overwogen worden om een nieuw gymlokaal te bouwen wanneer de Kerst Zwartschool een nieuwe voorziening gaat realiseren.

6.5 STEDENBOUWKUNDIG ONDERZOEK

Op basis van het advies van de kerngroep voor de locatie Nieuwe Weg als voorkeurslocatie is er een stedenbouwkundig onderzoek uitgevoerd.

Onderstaand is een kaart weergegeven waar de voorziening gerealiseerd kan worden. Wat betreft de locatie geldt dat de twee ontwikkellocaties (bmx-baan en K+R) te smal zijn voor de realisatie van een nieuwe sportvoorziening. De nieuwe voorziening zal dus deels op het voetbalveld komen te liggen. De volgende vraagstukken zijn ten behoeve van het stedenbouwkundig onderzoek opgesteld:

- Hoe kan de ruimte zo optimaal mogelijk benut worden, waarbij er rekening wordt gehouden met het opgestelde PvE en bijbehorende ruimteoppervlak (deze wordt toegelicht in hoofdstuk 7). Tevens rekening houdende met de omgeving, waaronder o.a. de voetbalvereniging en de woningbouw aan de Noordzijde.
- Wat is de maximale afstand die gerealiseerd kan worden t.o.v. de Enkeerdlaan en wellicht ook de Nieuwe Weg?

Figuur 30: Overzichtsfoto locatie Nieuwe Weg

De volgende kaders en uitgangspunten zijn meegenomen in het stedenbouwkundig onderzoek:

- Kijkend naar het PvE omvat de nieuwe sportvoorziening circa 3.245 m² BVO. Enkele onderdelen van het PvE (bv. onderdeel horecavoorzieningen) kunnen evt. op een verdieping gerealiseerd worden. Er dient rekening gehouden te worden met een voetprint van zo'n 3.000 m².

- De afmeting van de sportvloer van de sporthal (drie zaaldelen) betreft 28 x 48 meter en de aanbouw ten behoeve van de gymsport betreft 28 x 16 meter (1 zaaldeel). Deze zaaldelen zullen in het verlengde van elkaar liggen en betreft dus minimaal 64 meter. Daarnaast zal als uitgangspunt gehanteerd moeten worden dat de sporthal minimaal 7 meter hoog wordt, waarbij de wens is om evt. een hoogte van 9 meter te realiseren (i.v.m. het trampolinespringen).

- Het gemeentelijke parkeerbeleid betreft 2,5 parkeerplaatsen per 100 m² BVO. Kijkend naar het totale BVO betekent dit dat er 81 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden. Uitgaande van een algemene norm van 25 m² per parkeerplaats betreft het totale benodigde oppervlak circa 2.025 m².

advies / toelichting onderzoek etc.

7. UITWERKEN VOORKEURSSCENARIO

7.1 RUIMTELIJK EN FUNCTIONEEL PVE / TECHNISCH AMBITIEDOCUMENT

In onderstaande weergave is een opzet van het functioneel en ruimtelijk Programma van Eisen opgesteld ten behoeve van de nieuwe sporthal, waarbij sprake is van 3 zaaldelen en een apart ingericht zaaldeel ten behoeve van de gymsportvereniging (RGV). Een dergelijke sportvoorziening vraagt een omvang van circa **3.245 m² BVO**.

PVE m² opzet sporthal + zaaldeel turnsport				
Ruimte	**Aantal**	**Opp. (m²)**	**Totaal**	**Toelichting**
Sport				
Wedstrijdruimte (28 x 48 x 7 meter) 3 zaaldelen	1	1.344	1.344	opdeling in drie delen dmv 2 scheidingswanden
Wedstrijdruimte turnen (28 x 16 x 9 meter) 1 zaaldeel	1	448	448	afgescheiden dmv 1 scheidingswand
Subtotaal 1			**1.792**	
Nevenruimtes t.b.v. sport				
Toestellenberging wedstrijdruimte sporthal	3	30	90	
Toestellenberging wedstrijdruimte turnzaal	1	40	40	norm is min. 40 m²
Toeschouwersruimte/tribune	1	160	160	uitgaande van zittribune van circa 200 personen
Wedstrijdleidingruimte	1	6	6	
Kleedruimten sporthal	6	25	150	* bij bewegingsonderwijs min. norm van 25 m²
Wasruimten sporthal	6	15	90	* bij bewegingsonderwijs min. norm van 15 m²
Scheidsrechtersruimte	2	7	14	
EHBO-massageruimte	1	15	15	
Subtotaal 2			**565**	
Algemeen				
Entree en tochtportaal	1	12	12	
Centrale hal, wachtruimte, zitgelegenheid	1	40	40	
Beheerders-/kantoorruimte	1	12	12	
Bergruimte beheerder	1	10	10	
Centrale toiletgroep (D/H/MV)	1	30	30	tbv de sporthal, horeca- en tribuneruimte
Werkkasten	2	4	8	
Werkplaats	1	8	8	
Meter- en installatiekastruimte	1	2	2	
Patchkastruimte / serverruimte	1	3	3	
Installatieruimte / stookruimte	1	12	12	
Techniekruimten voor luchtbehandelingskasten e.d.	0	150	0	Extern opnemen op het dak
Subtotaal 3			**137**	
Horecavoorzieningen				
Ontmoetingsruimte	1	120	120	tbv circa 150 personen, inclusief barruimte
Keuken (spoel- en bereidingskeuken)	1	25	25	excl. inventaris, aan magazijn gelegen
Magazijn of provisieruimte	1	10	10	excl. inventaris, aan keuken en fustruimte gelegen
Fust annex koelingsruimte	1	10	10	excl. inventaris, aan magazijn/provisieruimte gelegen
Containerruimte	1	15	15	
Vergaderruimte	1	30	30	aan horecaruimte
Subtotaal 4			**210**	
Subtotaal bouwkundig (1 t/m 4)			**2.704**	**m² NVO**
Verkeersruimte (incl. trappen, lift, vuile- en schone voetengang)			270	uitgangspunt circa 10 % van het netto vloeroppervlak
Subtotaal bouwkundig inclusief verkeersruimte			**2.974**	
Constructieruimte (circa 10%)			270,4	
Totaal			**3.245**	**m² BVO**

Mocht daarnaast overwogen worden om op termijn te komen tot een nieuwe gymzaal tenbehoeve van een nieuwe voorziening voor de Kerst Zwartschool dan gaan we er vanuit dat de

gymzaal gerealiseerd wordt volgens de huidige KVLO-normen. Dat betekent een ruimtebehoefte van circa 530 m² BVO. In dit ruimtebudget wordt een zaaldeel gerealiseerd van 14 x 22 x 5,5 meter. Daarnaast is er ruimte voor 2 kleed-/wasruimtes en bergruimte.

7.2 INVESTERING-EN EXPLOITATIEBEGROTING

Investering

Op basis van het Programma van Eisen wordt er voor de berekening van de investeringskosten en de exploitatie uitgegaan van 3.245 m² BVO. Daarnaast is voor de berekening van de investering uitgegaan van de kosten voor het realiseren van een sportvoorziening zoals beschreven in het Bouwkostenkompas, hierbij is specifiek gekeken naar de provincie Gelderland. De bouwkosten betreffen dan circa € 1.483 (excl. BTW) per m² BVO. Wanneer er gekeken wordt naar de bijkomende kosten betreft dit 22,4% op basis van de investering. Deze bijkomende kosten zijn voor honoraria, projectontwikkelingskosten, heffingen en aansluitkosten, verzekeringen, financieringskosten, aanloopkosten en een risicoverrekening. Onvoorziene uitgaven zijn hierin niet verwerkt en dienen nader bepaald te worden. De verhoging van € 1.483 met 22,4 % dient vervolgens nog belast te worden met de btw.

Doelstelling gemeente = ENG. Meerkosten beschrijven beng / eng

Op basis van bovenstaande kengetallen is de te verwachten investering circa € 7,1 miljoen voor een sporthal van circa 3.245 m² BVO . Dit vertaalt zich naar een bedrag van circa € 2.374 per m² BVO. In onderstaand overzicht is deze berekening weergegeven.

Investeringsbegroting			
Soort	**Kosten**	**Toelichting**	
Bouwkosten per m² BVO	€ 4.812.038	uitgangspunt is 1.483 euro per m², 3.245 m² BVO	
Bijkomende kosten 22,4%	€ 1.077.897	22,4 % bestaande uit o.a. honoraria en verschotten, projectontwikkelingskosten, heffingen en aansluitkosten, verzekeringen, financieringskosten, aanloopkosten, risico-verrekening	
Subtotaal incl. bijkomende kosten	€ 5.889.935		
Totaal inclusief BTW 21%	**€ 7.126.821**		€ 2.374

Exploitatie

Voor de berekening van de indicatieve exploitatie en de dekking hiervan zijn de verschillende inkomsten en uitgaven grof in beeld gebracht. Op basis van de geprognotiseerde klokuren (21 klokuren in 2022) voor het bewegingsonderwijs levert dit een vergoeding op van circa € 15.316. Echter in het voorkeursscenario blijft de gymzaal aan de Schoolstraat behouden en zou de Kerst-Zwartschool gebruik kunnen blijven maken van de gymzaal aan de Schoolstraat. Door de andere basisscholen zou er dan voor 9 klokuur bewegingsonderwijs gegeven worden in de nieuwe sportvoorziening. In de berekening van de indicatieve exploitatie is dat als uitgangspunt genomen en bedraagt de vergoeding voor het bewegingsonderwijs € 6.564.

Op basis van de eerder benoemde toekomstige ruimtebehoefte en de structurele verhuur van de nieuwe sporthal aan de diverse sportverenigingen in Ruurlo is de verwachte opbrengst op jaarbasis circa €100.056. Dit betreft alleen de structurele verhuur aan de binnensportverenigingen. Hiernaast zal de zaal ook wellicht nog incidenteel verhuurd worden aan verenigingen/particulieren

en voor evenementen. Tevens hebben verschillende verenigingen aangegeven dat ze extra capaciteit wensen voor trainingen en/of wedstrijden. Deze zijn in de huidige onderstaande berekening niet meegenomen, omdat de functionaliteit van een grote sporthal al voordelen op kan leveren (bv. meer velden) en dus niet hoeft te leiden tot meer uren verhuur.Andere mogelijke inkomsten, die van invloed zijn op de exploitatie, betreft inkomsten uit de horeca. Deze inkomsten moeten voor een deel ook zorgen voor dekking van de uitgaven. Deze zijn in de onderstaande berekeningen niet meegenomen. In 2016 betrof de omzet van de horeca circa € 40.000 en het bruto-marge bedrag circa € 17.000.

Op basis van de klokuurvergoedingen vanuit het onderwijs en de structurele verhuur aan sportverenigingen levert dit op jaarbasis een verwachte huuropbrengst op van circa € 106.620.

Als uitgegaan wordt van een investering voor de nieuwe sporthal van circa € 7,1 miljoen, is de gemiddelde kapitaallast per jaar circa € 251.220. Hierbij is uitgegaan van een lineaire aflossing met een afschrijving in 40 jaar en een rentepercentage van 2%.

Voor de exploitatiekosten wat betreft het onderhoud, schoonmaak, energie/water, elektriciteit, verwarming, waterverbruik en publiekrechtelijke heffingen is uitgegaan van circa € 65 per m^2 BVO. Dit kengetal is gebaseerd op de vergoedingen die scholen krijgen voor de instandhouding van hun voorzieningen. Scholen en sporthallen zijn vanzelfsprekend niet hetzelfde, in die zin zal er altijd sprake zijn van een zekere bandbreedte e.e.a. afhankelijk van de mate waarin de nieuwe voorziening moet worden onderhouden en schoongemaakt. Ook de energiehuishouding is natuurlijk bepalend voor de hoogte van de kosten. We stellen echter voor vooralsnog dit kengetal te handhaven. Bij nieuwbouw zal vanzelfsprekend sprake zijn van een energiezuinig gebouw en onderhoudsarme materialen waardoor de exploitatie wellicht lager zal uitvallen. Om die prestaties te bereiken, zullen er echter wellicht hogere investeringen nodig zijn.

Tevens zijn in de berekening van de exploitatie de kosten van het beheer nog niet meegenomen. Op basis van het mogelijke gebruikersrooster is de verwachting dat er voor circa 80 uur beheer noodzakelijk zal zijn. Dit betreft dan ongeveer 2 fulltime beheerders wanneer wordt overgegaan tot (extern) beheer (niet door de verenigingen zelf).

In totaal betreffen de minimale verwachte uitgaven op basis van de gemiddelde kapitaallasten en de exploitatielasten wat betreft onderhoud, schoonmaak en de energiehuishouding circa€ 462.145. Wanneer de inkomsten en de uitgaven naast elkaar gezet worden en de kapitaallasten buiten beschouwing worden gelaten levert dit een exploitatietekort op van € 104.305.Daarnaast is de huidige exploitatiebijdrage aan Stichting Zwembad Ruurlo € 60.000.

Exploitatiebegroting			
Soort	**Inkomsten**	**Uitgaven**	**Toelichting**
Vergoeding onderwijs vast	€ 1.174		uitgaande van 9 klokuur bewegingsonderwijs PO in 2022, excl. Kerst-Zwartschool
Vergoeding onderwijs variabel	€ 5.390		zie hierboven
Inkomsten verhuur verenigingen	€ 100.056		schatting op basis van huidige verhuur verenigingen en toekomstige behoefte / nieuwe huurtarieven
Evenementen / incidentele verhuur	€ -		
Horeca	€ -		
Gemiddelde kapitaallasten		€ 251.220	Lineair, 2%, 40 jaar
Exploitatiekosten		€ 210.925	65 euro per m² BVO. Kosten betreft onderhoud, schoonmaak, energie/water, elektriciteit, verwarming, waterverbruik, publiekrechtelijke heffingen
Beheerkosten		€ -	bij een openstelling van circa 80 uur zal er ook personele inzet nodig zijn
	€ 106.620	**€ 462.145**	
Tekort		**€ -355.525**	
Totaal exploitatietekort exclusief kapitaallasten		**€ -104.305**	
Huidige exploitatiesubsidie gemeente (2018)		€ 60.000	

8. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

8.1 CONCLUSIE EN BESLUITVORMING SCENARIO/LOCATIE

p.m. Nader in te vullen/formuleren in en na overleg kerngroep.
De volgende conclusies kunnen worden vastgesteld op basis van de hiervoor liggende informatie.

1. Het bewegingsonderwijs voor het PO heeft op basis van de prognoses in klokuren voor het bewegingsonderwijs een toekomstige ruimtebehoefte van één zaaldeel. Op basis van het voorkeursscenario kan de Kerst Zwartschool gebruik blijven maken van de gymzaal aan de Schoolstraat. Echter is het, gezien het benodigd aantal klokuren voor alle basisscholen, mogelijk om het onderwijsgebruik te clusteren in de nieuwe sportvoorziening. Deze voldoet aan de huidige sporttechnische eisen en hierin kan kwalitatief goed bewegingsonderwijs gegeven worden. Het gymlokaal aan de Schoolstraatis dan geen noodzaak meer voor het bewegingsonderwijs (nabijheid voor de basisscholen is hierbij buiten beschouwing gelaten). Dit vraagt een bestuurlijke afweging.

2. Op basis van de eerdere verkenning van de werkgroep sport, de huidige verhuur aan de diverse sportverenigingen en de toekomstige gewenste ruimtebehoefte, kan geconcludeerd worden dat er een ruimtebehoefte is van drie à vier zaaldelen met daarnaast een apart zaaldeel voor de turnsport. De exacte grootte van dit zaaldeel en of dit zaaldeel specifiek voor de RGV (vaste opstelling) wordt ingericht vraagt een bestuurlijke afweging (vooralsnog is in de rapportage uitgegaan van een zaaldeel van 16 x 28 meter).

3. De ruimtebehoefte voor een nieuwe sportvoorziening in Ruurlo bedraagt circa 3.245m² BVO. Kijkend naar het reeds opgesteld PvE is enige efficiency mogelijk. De ruimtebehoefte van een dergelijke voorziening blijft circa 3.245m² BVO.

4. Een nieuwe sporthal vraagt een investering van circa € 7,1miljoen. Voor de jaarlijkse exploitatie betekent dit een uitgave van circa € 450.000 à € 470.000 (voor zowel de kapitaallasten als de exploitatielasten). Hierin zijn de eventuele kosten van het dagelijks beheer van de sporthal nog niet in meegenomen.

5. De klokuurvergoeding voor het bewegingsonderwijs (uitgaande van 9 klokuren PO in 2022, excl. Kerst Zwartschool) en de structurele verhuur door de diverse sportverenigingen zal jaarlijks circa € 100.000 opleveren.

6. Uitgaande van punt 4 en 5 kan geconcludeerd worden dat (exclusief kapitaallasten) een investering in een nieuwe sporthal een jaarlijks tekort op de exploitatie laat zien van circa € 104.00, exclusief € 60.000 exploitatiesubsidie aan de Stichting. Tevens is dit zonder rekening te houden met extra inkomsten vanuit verhuur en horeca evenals evt. beheerkosten.

